

СТЕНОГРАМА

засідання "круглого столу" на тему:
"Науково-медичні підходи до проблеми гендерної рівності"

9 листопада 2018 року

ТУРЧИНОВА Г.В. Шановні колеги, шановні присутні, усі, кому цікава ця тема, доброго вечора, ми вас усіх щиро вітаємо у цій прекрасній залі. В зв'язку з тим, що пані Ольга Богомолець змушена зараз бути на одному засіданні, дуже важливому, то попросили нас як співорганізаторів протягом півгодини замінити Ольгу Богомолець.

Мене звати Турчинова Ганна Володимирівна. Я кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету природничо-географічної освіти та екології Національного педагогічного університету імені Драгоманова.

Хочу сказати, що тут присутні в якості доповідачів доктори, професори, люди з науковими ступенями, тому, звичайно, ми їм надаємо слово для того, щоб почути, що нового є з цієї теми.

У зв'язку з тим, що в нас не так багато часу, ми просимо вас усі питання задавати вже після того, як виступлять основні доповідачі. Дякую всім.

І зараз я надаю привітальне слово для нашого "круглого столу" від депутатів – це Унгурян Павло Якимович. Просимо вас, будь ласка.

КОРЧИНСЬКА О.А. По регламенту Перший заступник розпочинає.

ТУРЧИНОВА Г.В. Добре, по регламенту.

КОРЧИНСЬКА О.А. Всім доброго дня. Я, Оксана Корчинська - перший заступник Голови Комітету Верховної Ради з питань охорони здоров'я.

Ми раді вас всіх привітати на цьому "круглому столі". Я дуже вдячна пані Ганні, що вона замінила зараз тимчасово нашу Голову комітету. На жаль, дуже багато депутатів хотіли бути присутніми, але у зв'язку з тим, що багато подій відбувається... Ми сьогодні представили тут, якраз депутати присутні – це депутати християни, і ми маємо об'єднання таке у Верховній Раді: пан Павло Унгурян, пані Вікторія Пташник, це відомі спікери в парламенті.

Сьогодні у нас з вами цікава дискусія. Без сумніву, цікава з точки зору, що будемо обговорювати медичні аспекти. Для мене дуже важливо, що сьогодні у нас отець Бойко повинен бути, надіюсь, що є. Отче, слава Ісусу Христу, як і всім решта. І тому ця дискусія для нас важлива. Я особисто

перенесла всі можливі зустрічі саме для того, щоб почути вас і взяти участь в дискусії.

Зараз я слово передаю голові нашого об'єднання християн депутатів Верховної Ради пану Павлу Унгуryanу. Він людина, яка багато років опікується і проводить християнські сніданки у Верховній Раді. Кожен четвер молитовний сніданок, коли збираються багато конфесій. Це надзвичайно гарна традиція.

Тому сьогодні в нас всі аспекти будуть присутні, бо з вами живемо в країні, де при опитуванні більшість громадян України підтверджують, що вони є християнами. І цей аспект ми не можемо виключати. Ми є громадянами України. І саме ця дискусія з тої точки зору, навіть я бачу, що є трошечки у нас епатажні сьогодні гості, мене це заінтригувало. Люди, впевнена, теж хочуть виділитися, це теж плюс, звичайно. Єдине, я надіюсь, що це буде конструктивно. І надіюсь, що достатньо коректно в першу чергу в тому числі до почуттів віруючих людей, які знаходяться в цьому залі і які знаходяться в нашій країні.

Тоді прошу пана Павла. І потім, звичайно, Вікторію Пташник.

Будь ласка.

УНГУРЯН П.Я. Дякую, пані Оксано. Слава Ісусу Христу.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Навіки слава.

УНГУРЯН П.Я. Шановні колеги! Шановні учасники "круглого столу"! Шановні науковці! Перш за все дякую організаторам - Комітету з питань охорони здоров'я, а також нашим науковим асоціаціям і докторам наук, професорам, кандидатам, усім, хто зголосилися організувати, а також за підтримку представникам громадянського суспільства, громадських організацій, жіночих організацій, релігійних організацій, молодіжних організацій. Це дуже важливо.

Хотів би з приводу сьогоднішньої заявленої теми "круглого столу" – "Науково-медичні підходи до проблеми гендерної рівності" – сказати буквально кілька слів. Ми у Верховній Раді України як парламентарі, які об'єднані навколо ідеї любові до своєї країни і побудови України на основі єдиних цінностей, які пройшли випробування століттями, віками і стали міцним фундаментом для побудови потужних суспільств, держав, економік, особистостей, це є християнські цінності, ми поділяємо позицію про рівність усіх людей перед Всевишнім - рівність чоловіків і жінок, рівність людей з різним кольором шкіри, рівність людей за різними ознаками, з якими вони народжуються. І це для нас принципово важливо.

Коли мова йде про тему сьогоднішнього "круглого столу", що ж таке гендерна рівність, ми маємо в українському законодавстві єдиний законодавчий акт про рівність прав чоловіків і жінок, це закон, він ухвалений. І в такому контексті зала завжди готова підтримувати. І ми як парламентарі від різних фракцій, від різних політичних груп, від різних комітетів, від різних поглядів, різних конфесій, ми завжди прихильники саме такого підходу – чоловіки і жінки є рівними у своїх правах, обов'язках, в своєму статусі, бо такими їх створив Всевишній.

Але є одна невелика, але насправді велика проблема, коли під дефініціями гендерності розуміються інші абсолютно речі, речі, які не сформульовані в законодавстві жодної країни, речі, які не мають навіть стабільної, сталої загальноприйнятої наукової обґрунтованої позиції, що гендерність нібито – це взагалі десятки або сотні різних ролевих поведінкових моделей, які відображуються і в соціальному житті, в психологічних поведінкових моделях, в сексуальному, інтимному житті і так далі. Це може бути трансгендерність, інтергендерність, агендерність, бігендерність, гендерність нульового типу і так далі, і так далі, і так далі. З цим однозначно ми нікуди поспішати не будемо як парламент і вищий законодавчий орган.

І слава Богу, що ми маємо тут абсолютну тотожну позицію з урядом, з депутатами і з громадянським суспільством, що коли мова йде про рівність прав, обов'язків, про рівність статусу життєвого, знаєте, природне право людини, те, що захищено Всесвітньою декларацією прав людини, то з цим ніхто сперечатися принаймні в українському парламенті не збирається. Але те, що стосується, що під дефініціями нав'язуються збочення, під дефініцією нав'язується ідея можливості відмовитися від своєї статі і взагалі нав'язати думку про те, що людина народжується безстатевою і лише у випадку своєї власної волі вона обере свою статевість, це категорично ні. Це суперечить і законодавству України, і Конституції України, і Сімейному кодексу України, і, вибачте, здоровому глузду, тим більше, Священному Письму.

Тому я дякую за цей "круглий стіл", дякую Ганні Володимирівні, яка сьогодні у нас разом з пані Оксаною головує, дякую і Гарнику Суреновичу. Для нас як для депутатів дуже важливо почути наукові, медичні, психологічні, педагогічні аспекти цієї теми.

Спасибі.

ТУРЧИНОВА Г.В. Дякуємо.

Будь ласка.

ПТАШНИК В.Ю. Добрий день, шановні колеги! Мене звать Вікторія Пташник, я – юрист за освітою, народний депутат, член Комітету з економічної політики, я – віруюча людина і ще людина, яка вважає, що ніхто абсолютно не може бути дискримінований ні за якою ознакою взагалі. І народні депутати точно мають захищати права абсолютно всіх громадян України, осіб без громадянства, біженців і так далі, і так далі.

Саме тому я в своїй діяльності як юрист намагаюся користуватися тією законодавчою базою, яку ми приймаємо. І враховуючи те, що сьогодні така сформульована тема цієї дискусії, я би хотіла розпочати з того, що нагадати, що Закон України "Про забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків", прийнятий ще в 2005 році, дає визначення поняттю гендерної рівності і каже, що це рівний правовий статус жінок і чоловіків на рівні можливості для його реалізації, що дозволяє особам обох статей брати рівну участь у всіх сферах життєдіяльності суспільства.

Більше того, я хочу сказати як юрист, що поняття гендеру у нас сформульовано і вживається не тільки в цьому законі, поняття гендеру у нас визначається і в Законі "Про державну допомогу суб'єктам господарювання", і в Законі України "Про протидію торгівлі людьми", і ті поправки, які ми вносили Верховною Радою на виконання Угоди про асоціацію з ЄС до Кодексу законів про працю, де говорили, що жодна людина не може бути дискримінована за будь-якою ознакою, а також визначається поняття гендерної ідентичності.

Я хотіла би з вами сьогодні поділитися своєю історією про те, чи дотримуються у Верховній Раді, власне, права цієї рівності, про яку так пафосно дуже багато хто говорить: рівності жінок і чоловіків, не переслідування там за ознаками статі, наприклад.

Нещодавно відбувся Комітет з правоохоронної діяльності, який очолюється паном Кожем'якіним. Я як юрист прийшла на цей комітет, подавала свої поправки до Кримінального процесуального кодексу, Кримінального кодексу. Це ті документи, з якими я працювала в своєму колишньому житті до Верховної Ради як юрист. І я вважаю, що хто як не юристи мають працювати над Кримінальним процесуальним кодексом і взагалі законодавством?

А коли я наводили народним депутатам, шанованим членам комітет свої зауваження, мені, у відповідь на мої зауваження і у відповідь на мої поправки, один з народних депутатів – такий собі чоловік пан Мисик з групи "Відродження" – почав мене перебивати і сказав: "Ви тут не побачили? У нас тут чоловічий комітет. І жінки тут не мають висловлюватися. І фемінізм тут не пройде. А жінки, які приходять сюди, вносять тільки "сумятицу". Оце вам приклад того, як у Верховній Раді, в найвищому законодавчому органі поважають оцю рівність і гендерну рівність, яка у нас в законі закріплена, і як

надають можливість на рівні Верховної Ради для реалізації обом статтям. Розумієте?

І далі, що робили всі присутні члени комітету, дійсно чоловіки цього? Вони сміялися. У них не було аргументів, вони сміялися, їм було дуже смішно. І звісно цю скаргу я написала в регламентний комітет. І я буду відстоювати тепер права жінок ще більше. І не тільки жінок, я буду відстоювати і права чоловіків, яких також будуть, прикриваючись там якимись аспектами, але будуть пригнічувати. Тому що я вважаю, що абсолютно кожен має право отримати адекватну освіту належну, свою освіту застосовувати на практиці.

І ми як держава і представники найвищого законодавчого органу маємо можливість і зобов'язані надати таку можливість будь-якій особі. І, ви знаєте, не нам судити і не нам вирішувати, хто, можливо, приходить там і хоче виразити себе одним чи іншим чином.

Мої ролі на сьогоднішній день різні, я є народний депутат, юрист, а так само я намагаюся поєднувати свою соціальну роль – роль матері. Тому що мені це вдається, у мене є маленька дитина, їй сьогодні 6 місяців виповнилося. І мені вдається поєднувати різні соціальні ролі. І я дуже хочу, щоб ми як держава надали можливість і жінкам порівнювати і грати ці різні ролі в суспільстві, і також захистили чоловіків. І я знаю, що наразі в Кабінеті Міністрів навіть поставлено таке питання, як введення Дня батька, у нас є День матері, а наразі Кабінет Міністрів України хоче запровадити День батька. І мені здається, що це буде якраз дуже такий гучний, власне, аргумент для того, що ми поважаємо будь-яку особу і будь-яка особа має право на існування та самовираження в нашій державі.

Дякую вам.

(Оплески)

ТУРЧИНОВА Г.В. Дякуємо.

Шановні присутні, зараз я з великим задоволенням надаю слово професору, доктору медичних наук пану Гарнику Кочаряну. Його тема: "Статеве виховання: сучасні деструктивні моделі".

Враховуючи те, що у нас тут присутні професори, то вважаємо, що їм треба надати більше часу для того, щоб пояснити свою тему. *(Шум у залі)*

Ви знаєте, люди приїздили з інших міст не для того, щоб на 5 хвилин сюди приїхати. Дякую.

КОРЧИНСЬКА О.А. Я перепрошую.

На правах першого заступника Голови Комітету Верховної Ради: регламент! Ми почули вашу думку. Ми дуже просимо панів професорів

максимально стисло. Але з іншого боку, якщо для того, щоб все ж таки донести думку пану професору, пану науковцю потрібно трошки більше часу, я думаю, що у нас з вами вистачить терпіння. Добре? Я дуже вдячна. Нагадую про коректність, якої ми повинні з вами дотримуватися, особливо на цьому "круглому столі".

Я передаю слово пану Кочаряну.

ТУРЧИНОВА Г.В. Шановні, хто не хоче слухати, може просто встати і піти. Тут ніхто нікого не тримає. Ваші права ніяк не порушуються. Дякую.

(Шум у залі)

ТУРЧИНОВА Г.В. Так, будь ласка, встаньте і можете піти. Там, за дверима, є регламент. Можете взяти. Дякую.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Вас запитують про регламент. Який регламент? А ви кажете, встати і піти.

КОЧАРЯН Г.С. Наше общество интенсивно развивается, появляются различные новые теоретические, подчас псевдонаучные установки и концепции, которые подлежат глубокому и всестороннему осмыслению. Изменения затронули и воспитание детей и подростков. Пристальное внимание к этой сфере обусловлено тем, что подрастающее поколение определяет будущее любой страны. Анализ показывает, что в настоящее время существуют и реализуются определенные деструктивные тенденции, касающиеся воспитания детей и подростков. Одной из них является принудительная гомосексуализация. *(Шум у залі)*

В настоящее время в некоторых странах, в которых усиленно пропагандируется идея о том, что гомосексуальность следует относить к норме, у детей всячески культивируют гомосексуальные тенденции. С этой целью в школах существуют различные социальные программы, встречи с гей-активистами, дни солидарности с гомосексуалами и тому подобное.

Известный американский психолог Джозеф Николоси и его супруга Линда Николоси в своей книге "Предотвращение гомосексуальности" сообщают, что активист движения за права родителей Брайан Каменкер описывает школьные программы в штате Массачусетс, требующие от детей участие в ролевых играх, в которых они представляют себя в роли гомосексуальной пары. Учащиеся средней школы обязаны в течение недели против гомофобии посещать семинары, где порицают традиционные ценности, возводят в норму трансгендеризм и стыдят тех детей, которые выражают несогласие.

Каминкер описывает программу, которая требует от детей носить в школе розовые треугольники в знак солидарности с гей-движением, и

естественно очень немногие дети находят в себе мужество отказаться носить гей-символы.

В одной подобной школе в учебнике для 9 класса сказано, что сексуальность – это область испытаний, ошибок и персонального выбора. Среди прочего учебник содержит следующие провокационные заявления, воодушевляющие на ранние сексуальные эксперименты: "Испытание ваших сексуальных способностей и способностей доставлять удовольствие другому человеку в подростковом возрасте может быть безопаснее с партнерами вашего собственного пола".

Джозеф Николоси и Линда Николоси также отмечают, что в США наиболее популярными школьными гей-программами являются такие, как "Проект 10" и "Радуга". Консультантами в этих программах являются гомосексуалы, которые четко не определившись в своей ориентации учеников, испытывающих гомосексуальные чувства, втягивают в гомосексуальность. Они говорят, что те геи и лесбиянки, и призывают их ничего не говорить своим родителям-гетеросексуалам, которые не поймут их. Помимо этого, эти инструкторы рассказывают детям о существующей разнице поколений и о том, что их родители придерживаются старомодных ценностей. Таким образом вместо адекватной психотерапевтической коррекции, направленной на ослабление гомосексуальных тенденций и формирование и развитие гетеросексуального потенциала, усилия направляются на культивирование однополого влечения.

Национальная ассоциация образования США учредила месяц гей-лесби-историй – еще одного средства пропаганды гомосексуализма в детской среде как нормального и здорового явления. Таким образом речь идет о подталкивании подрастающего поколения к гомосексуальному выбору вместо того, чтобы направить сексуальное развитие ребенка в гетеросексуальное русло.

В США секс-меньшинства в буквальном смысле навязывают свою идеологию всему обществу и прежде всего молодежи и детям. В настоящее время в 800 школах Южной Калифорнии распространяются гомосексуальные книги и прочая печатная продукция, рассчитанная на детей от elementary school до high school. Для колледжей, университетов существует другая подборка литературы.

Обработка самых маленьких начинается с книжки "Раскрась сам" под название "Король и король". Сюжет прост: принц отправляется на поиски принцессы, но вместо нее находит другого принца, на котором и женится. Оба счастливы.

Книжка для первоклашек: "Папина свадьба". Папа развелся с мамой и стал жить с другим дядей. Они спали вместе, все у них было хорошо. А потом они решили пожениться и сыграли веселую свадьбу.

Книжка для следующей возрастной группы. Лесбийская пара любит друг друга и хочет иметь ребенка. Одну из женщин искусственно оплодотворяют и пара с нетерпением ждет потомства. Harry end.

В некоторых школах уже не только Калифорнии, но уже и других штатов, в том числе и в Нью-Йорке, факультативно введен курс "Гомосексуализм: история, настоящее и будущее". Секс-меньшинства добиваются, чтобы данный предмет был введен в обязательную программу школьную наравне с литературой, математикой или географией.

Следует отметить, что в Калифорнии существует 606-й билль, который заставит школьные круги пропагандировать гомосексуализм в школах под угрозой лишения финансирования штатам.

Однако нужно отметить, что в США не все обстоит столь однозначно. Так в восьми штатах: Алабама, Аризона, Луизиана, Миссисипи, Оклахома, Южная Каролина, Техас и Юта вслед за Россией был наложен запрет на гей-пропаганду. Об этом СМИ сообщили в феврале 2014 года. Так в Юте нельзя пропагандировать гомосексуализм вообще, а в Аризоне – представлять его позитивной альтернативой. В Техасе и в Алабаме гомосексуализм был объявлен неприемлемым для широкой общественности. Также в этих двух штатах было выдвинуто требование рассказывать детям на уроках полового воспитания, что гомосексуальное поведение является уголовным преступлением, хотя уголовное наказание за гейство отменено в США в 2003 году.

Немецкий социолог Габриэла Куби сообщает о том, что в соответствии с государственной программой в школах Германии проводится усиленная гомосексуализация подрастающего поколения. В частности, она сообщает, что начиная с десятилетнего возраста в школах внедряют рекламные тренинговые мероприятия по женской и мужской гомосексуальности, би- и транссексуальности. Существует подробная инструкция по гомосексуализации учащихся, которую осуществляют на уроках биологии, немецкого языка, английского языка, этики, истории, социологии, латинского языка и психологии.

С этой целью используется информационный материал, контакты с местными организациями, приглашения представителей лесбийских и гомосексуальных проектов на урок, показ фильмов. Также речь идет о днях самостоятельной работы на эту тему.

На уроке должны происходить ролевые игры. Например: "Ты сидишь за стойкой в гомосексуальном баре и мог бы, собственно, воспользоваться хорошим мужчиной в постели. Незнакомец, которого ты, собственно говоря, считаешь миленьким, заходит в помещение. Как ты воспользуешься своим шансом?"

Не жалеют ресурсов на пропаганду гомосексуальности норвежцы. При министерстве по делам детей, равноправия, социальной интеграции создан центр, занимающийся образовательными программами. Одна из главных задач его сотрудников – разъяснение детям, что быть геем это хорошо. С этой целью в учебники математики включаются задачи, где рассказывается о семье с двумя папами, а книги вроде "Дети геи" всячески популяризируются и используются как учебники. В Норвегии, в городе Бегине, в 2012 году даже провели детский гей-парад.

Охарактеризованные выше интенсивные усилия, направленные на насильственную гомосексуализацию подрастающего поколения, осуществляются в ряде стран и вызывают вполне понятную обеспокоенность, в частности, в плане их возможной экспансии в Украину.

Необходимо обратить внимание и принять во внимание тот факт, что воспитание в данном деструктивном ключе может привести к увеличению процента лиц с гомосексуальной ориентацией с последующими негативными последствиями, включая демографические. О такой возможности свидетельствуют данные, полученные доктором социологии, адъюнкт-профессором Техасского университета в Остине (США) Марком Регнерусом. Он изучал, чем взрослые дети, родители которых имеют однополые отношения, отличаются от детей, воспитанных в традиционных семьях. Один из выводов, который был сделан им, заключается в том, что если родители состояли в гомосексуальных связях, то всего лишь 60-70 процентов их детей называют себя полностью гетеросексуальными.

Для оценки масштаба таких негативных последствий достаточно привести данные, согласно которым только в Норвегии гомосексуалы и лесбиянки растят уже более 20 тысяч детей. Существуют данные, согласно которым дети, воспитываемые в гомосексуальных семьях, с большей вероятностью принимают участие в сексуальном экспериментировании и ведут себя как гомосексуалы. 12 процентов детей лесбиянок сами стали лесбиянками, а 9 процентов взрослых сыновей гомосексуалов-отцов являются гомосексуалами. Также было установлено, что дети, воспитанные гомосексуалами, чаще поощряются родителями к кросс-гендерному поведению, к более частому переодеванию в одежду противоположного пола и к кросс-гендерной ролевой игре.

Другая современная деструктивная тенденция полового воспитания – бесполое воспитание. Основана она на так называемом гендерном мейнстриминге. Поясним, что это такое. Вначале о понятии гендера. Слово "гендер" было заимствовано из грамматики и введено в науку о поведении американским сексологом Джоном Мони. Затем оно было подхвачено социологами и юристами. Понятие "гендер" противопоставляется понятию "пол". Это так называемый социальный пол. Если пол (мужской или женский) связан с биологическими детерминантами, то гендер, как

считается, представляет собой социально-психологический конструкт, формирование которого обусловлено влиянием различных социальных средовых факторов. По мнению сторонников гендерной теории, гендер, обозначающий социальные, культурно обусловленные выученные половые роли женщин и мужчин, в отличие от биологического пола, можно изменить.

По мнению теоретиков гендера, младенцев надлежит изначально воспитывать бесполоыми, а школьникам нужно предлагать выбирать один из полов. Пол и гендер могут не совпадать, что, в частности, наиболее наглядно проявляется при транссексуализме, когда биологический мужчина или биологическая женщина отвергают свой пол, желают избавиться от его признаков и ощущают себя представителями противоположного пола. Можно утверждать, что в формировании гендера принимают участие связанные с полом факторы биологической модальности.

Теперь о понятии "гендерный мейнстриминг". В немецкой энциклопедии "Викимания" отмечается, что термин "гендерный мейнстриминг" является частью новой философии, устраняющей все различия между полами. Пол теперь понимается не как естественное определение, а как социально обусловленное. Это предполагает, что любая сексуальная ориентация – это нормально. Каждый человек имеет возможность выбрать, каким гендером ему быть: мужчиной, женщиной или тем и другим. Ничто этому свободному решению не может противостоять, ибо будет считаться дискриминацией.

Может быть изменена система образования, опирающаяся на новую теорию, с целью воспитания нового искусственного человека, который будет подготовлен для нового мирового порядка и новой мировой религии. Перевоспитание начинают уже в детском саду.

История вопроса такова. В 1995 году в Пекине состоялась Всемирная конференция ООН по положению женщин, организованная феминистскими и лесбийскими неправительственными организациями. Габриэла Куби сообщает, что данная конференция оказалась в руках радикальных феминисток. Ее стратегической задачей было внедрение понятия "гендера" вместо понятия "пол". Новое понятие должно было помочь достичь равенства мужчины и женщины, деконструкции половой идентичности мужчины и женщины, а также деконструкции нормативной принудительной гетеросексуальности...

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Я перепрошую. Шановні присутні, якщо комусь нецікаво і у вас є свої розмови, поспілкуйтесь, будь ласка, за дверима цієї зали. Вирішіть всі питання і потім поверніться. Є у нас.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Ми просимо дотримуватися регламенту.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Ми зараз попросимо дотримуватися регламенту. Але це робиться просто в інший спосіб. І я тільки за те, щоб ми дотримувалися регламенту і всі, хто мають бажання, висловилися, щоб ми мали взаємоповагу. Ми тут за цим стоїмо.

Тому до вас прошу не створювати загальний шум, а до вас прошу трошки пришвидшити процес вашої доповіді.

КОЧАРЯН Г.С. Во время аккредитации привилегии получили группы представляющие движение "Антилайф", в то время как группы, защищающие семью, аккредитацию не получили. Те, кто выступает за взаимодополняемость, комплементарность мужчины и женщины и за материнство, как особое призвание женщины, на конференции были маргинализованы.

Дейл О'Лири описывает, что поставленная цель достигалась путем фальсификации перевода, навешиванием несогласным ярлыков "фундаменталистов", нарушением принципа консенсуса при голосовании. Кроме того, в последний момент конференцию продолжили на один день, чтобы делегаты из бедных стран не могли оплатить перерегистрацию рейсов, и таким образом были исключены из заключительного голосования. Именно благодаря всему этому, несмотря на имеющиеся значительные возражения, удалось принять "Пекинскую платформу действий".

В конце конференции Коалиция сил в защиту семьи раздавала открытку с заголовком "Мы не соглашаемся". В ней было сказано: "Пекинская платформа действий" – это прямое нападение на ценности культуры, традиции и религиозные убеждения большинства населения мира, как развивающихся, так и промышленно развитых стран. Документ не выявляет никакого уважения к человеческому достоинству, пытается разрушить семью, игнорирует брак, обесценивает значение материнства, поощряет извращенные сексуальные практики, сексуальную неразборчивость и секс среди подростков".

Однако просемейная коалиция не смогла ничего добиться. В итоговом документе конференции под названием "Пекинская платформа действий" понятие "пол" было заменено на понятие "гендер". Впоследствии в Западной Европе и США появилось движение "Гендерный мейнстриминг". В 1997 году Евросоюз закрепил Амстердамским договором гендерный мейнстриминг в качестве своей официальной стратегии. ООН определило его как основную глобальную стратегию содействия гендерному равенству, обязательную для всех государств-членов ООН. Народы отдельных государств должны пересмотреть их устаревшие взгляды на семью, рождение, воспитание детей, образование и ценности в соответствии с указанной теорией, признать

альтернативные сексуальные ориентации такими же нормальными, как и традиционные гетеросексуальные. Гендерная политика в странах гендерного мейнстриминга предполагает легализацию гомосексуальных браков, усыновление детей гомосексуалами и лесбиянками, принятие законов о гомофобии, пропагандирование гомосексуализма детям.

Известный немецкий публицист Юрген Эльзесер, который является главным редактором журнала "Compact", в своем интервью отмечает, что христианские страны Латинской Америки и мусульманские страны Ближнего Востока были против "Пекинской платформы действий", направленной на внедрение установок гендерного мейнстриминга. Таким образом, гендерный мейнстриминг был тогда рассмотрен как предложение, как рекомендация или как предмет для дискуссии. Однако позже в рамках ЕС была создана видимость того, что это было якобы обязательным решением ООН для всех.

То есть расплывчатая и невнятная резолюция ООН была превращена в норму европейского права и стала законом для всех членов ЕС. Эльзесер сообщает, что в настоящий момент гендерный мейнстриминг является элементом правительственной политики, управленческой установкой в отношении воспитания детей школьного и дошкольного возраста во всех государствах-членах ЕС. Он отмечает, что в настоящее время нас и наших детей пытаются отучить от осознания того, что мы являемся мужчинами и женщинами. Защитники гендерной программы утверждают, что нет природных отличий между мужчиной и женщиной, следовательно, все, что связано с различием полов, должно быть стерто.

Все вроде бы начиналось с борьбы за равенство мужчин и женщин. Но подспудно было заложено проведение идеи равенства гендеров, так как в этом подходе понятие "пол" полностью заменено понятием "гендер". Как известно, в соответствии с вариантами гендерной самоидентификации, кроме гетеросексуалов, выделяют лесбиянок, геев, бисексуалов, трансгендеров. Однако существует классификация и попытки выделения 54 и большего числа гендеров. Самое большее, что я встретил, это 300 на сегодняшний день. Вот представьте себе, раздробить социальный пол и сделать из него вот такое вот.

Идея тут заключается в том, что появляется на свет человек независимо от его пола. Мы не должны ему ничего, так сказать, приписывать или воспитывать в каком-то определенном поле. Он должен воспитываться, и мальчики от рождения, и девочки от рождения, они должны воспитываться одинаково. И в конце концов они сами, когда вырастут, они определяются.

Просто я вам такой пример маленький приведу. Некоторые родители настолько убеждены в правильности бесполого воспитания, что проводят эксперименты над своими собственными детьми. Так сообщается, что канадская пара, 38-летняя Кэтти и 39-летний Дэвид Стокер, решили скрыть

от общества пол своего четырехмесячного ребенка по имени Сторм. О том, мальчик Сторм или девочка, не знает никто, кроме самих родителей, их сыновей, двух и пяти лет, двух акушерок и друга семьи. Об уникальном бесполом ребенке пишут зарубежные блогеры и канадские СМИ.

Вы знаете, что в Швеции существует садик такой Egalia, где воспитывают детей, они теперь не мальчики и не девочки. Им не говорят ни "он", ни "она", а в среднем роде их называют, и дают им заниматься всеми игрушками и дальше пусть себе определяются, потому что нельзя насильно якобы воспитывать в человеке мужские или женские качества.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Ваші пропозиції, будь ласка, озвучте до резолюції.

КОЧАРЯН Г.С. В заключении следует отметить, что попытки ликвидации понятия "пол" и замена его понятием "гендером" следует считать несостоятельными и антинаучными. Плодотворным, на наш взгляд, является параллельное существование двух этих понятий.

Воспитание подрастающего поколения в духе гендерного мейнстриминга, элементы которого пытаются ввести в постсоветских государствах, является крайне вредной деструктивной тенденцией современного общества, направленной на разрушение традиционных норм и ценностей.

Спасибо за внимание. *(Оплески)*

Предложение такое, что мы должны все-таки под напором всяких деструктивных современных течений, тенденций, взглядов оставаться, так сказать, разумными людьми, сохранять критику. И все-таки есть вещи, которые называют сейчас нормальными, и что эти люди здоровые, это является во многих случаях не достижением медицины и не выводами каких-то научных исследований, а просто результатом идеологических и политических усилий.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Дякую. *(Оплески)*

Шановні колеги, я, власне, як організатор цього "круглого столу", поперше, прошу у вас пробачення за запізнення, підписували міжнародний, потім такий дуже відповідальний меморандум між комітетом, тому я запізнилась.

І хочу озвучити, що цей "круглий стіл", його мета, ми отримали велику кількість зауважень, листів, що це спроба там якогось тиску. Ні, шановні колеги, ми маємо про це навчитись розмовляти з повагою один до одного і чути один одного і пам'ятати про те, що збереження людського потенціалу нашої держави, нашої нації це найбільш важливо, що сьогодні є, тому що

українська нація вимирає, і це абсолютно, на жаль, процес, який засвідчують цифри. І ми можемо зробити, щоб було навпаки, щоб через 180 років, коли Україна має "обнулитися", щоб Україна процвітала і на ній жили українці, а не народи інших світів і інших цивілізацій.

Тому зараз я не буду свою частину доповідати, а дуже прошу і звертаюсь до наших представників, які заявлені у нас до доповідей, дотримуватись регламенту, тому що у нас є багато заявлених виступаючих.

І до шановного пана Кочаряна. Я думаю, що чимала кількість людей із задоволенням прийшла би на вашу лекцію, і ми обов'язково зробимо це, для того щоб надати вам більше часу, щоб ви могли донести всю необхідну інформацію. Можемо зробити це в рамках Комітету з питань охорони здоров'я, в рамках наших там громадських організацій.

А зараз ми переходимо до обговорення, для того щоб ми могли почути інші думки.

Я надаю зараз слово Володимиру Вікторовичу Медведеву, доктору медичних наук, доценту кафедри нейрохірургії університету імені Богомольця – "Стать vs. гендер: генетична обумовленість, позагенетичні впливи й пластичність мозку як тло драматичної самоідентифікації сучасної людини".

Наголошую, що у нас сьогодні не політичний "стіл", а "круглий стіл" називається "Науково-медичні аспекти", тому ми не переходимо ні до яких лозунгів, ми прислуховуємося виключно до наукових, професійних, медичних експертних думок усіх, які тут заявлені. Наше завдання – працювати професійно в експертному середовищі.

Будь ласка, пане Володимир.

МЕДВЕДЕВ В.В. Дякую, Ольго Вадимівно. Я би хотів дуже коротко виразити основні тези того, про що я хотів говорити.

В першу чергу я мушу сказати, і мені здається, зі мною погодяться всі притомні науковці, що ситуація, яка складається навколо поняття "гендер", вона є дуже цікавою з точки зору в першу чергу науки, причому різних видів науки. Ну от мені вона цікава в першу чергу як фахівцю, який займається різними аспектами пластичності мозку, з різними прикладними проблемами ми працюємо, але в тому числі оця проблема, яка є, вона теж прямо торкається цієї теми.

Питання полягає в тому, що є так звані, уже ми перед тим почули, що є так звані біологічні предиктори або тригери, або обумовлювачі того, що називається статевою самоідентифікацією людини. Тобто ми знаємо, що є біологічні основи статі, які мають в першу чергу генетичний вираз, ми всі

знаємо про генетичну різницю між різними статями. І одне із найцікавіших питань сучасної нейрофізіології і науки про мозок полягає в тому, яким чином генетична інформація про стать людини, можна так сказати, розпаковується або проявляється у особливості активності мозку, яка і забезпечує особливості поведінкової активності людини. Це питання не тривіальне, воно надзвичайно складне.

І от я спеціально зробив підбірку найсучасніших оглядів літератури з цього питання, наукових, які виходять в реферованих журналах. І я можу сказати, що єдиної позиції не те, що немає, її навіть поки що і не видно на горизонті. Тобто є певні якісь напрацювання з молекулярних механізмів щодо реалізації генетичної інформації в структурі мозку, у вигляді структури мозку, у вигляді нейронних мереж мозку і також у вигляді функцій мозку. І це питання потрібно далі вивчати, незважаючи ні на що. І я бачу, що в літературі воно так описується. Є надзвичайно велика кількість сучасних робіт, публікацій з молекулярної біології, з молекулярної нейроонтології, тобто нейроонтогенезу, які прагнуть вивчити і дати відповідь на ці запитання.

Попри це ця тема ускладнюється ще більше з наукової точки зору тим, що людина є суб'єктом, а не об'єктом. А тому ми повинні говорити про механізми не просто реалізації статевої інформації, а про механізми формування типів самоусвідомлення в цьому напрямку кожним індивідумом, тобто кожним суб'єктом. Це ще важче і ще складніше запитання, на яке наука зараз тільки починає намацувати шляхи, які правильні відповіді на нього дати. Ну приміром, незважаючи на те, що є певна зацікавленість, це природно, нефахівців, вони бачать все з великої перспективи, їм здається все чорно-білим. Але ситуація, яка зараз складається в науці, в молекулярній генетиці і в нейрофізіології, полягає в тому, що ми можемо говорити тільки про якісь певні фактори, які сприяють повній реалізації статевої інформації або, скажемо так, каналізують її. Ну оце термін, який зараз визнаний одним із мейнстрімних, це так звана гіпотеза епігенетичної каналізації. І вона свідчить про те, що є різні впливи під час розвитку дитини, під час розвитку індивідуума, під час пубертату, які можуть певним чином, скажемо так, зміщувати ту інформацію, яка розпаковується внаслідок реалізації геному людини. І таким чином може виникати той стан, який називається гендерною інконгруентністю, тобто невідповідністю самоідентифікації, самовідчуття людини в цій сфері до її біологічної статі.

Механізми гендерної інконгруенції зараз тільки починають вивчатися. В якості основних механізмів вивчаються такі речі, як внутрішньоутробні, тобто антенатальні впливи на плід. В першу чергу маються на увазі гормональні різні впливи від матері, а також впливи полюантів, тобто забруднювачів зовнішнього середовища, які таким чином

потрапляють в організм, в кров матері і через кров попри існуючий гематоплацентарний бар'єр потрапляють до плоду.

Також вивчається велика кількість так званих генетичних розташованостей до гендерної інконгруентності. Мається на увазі те, що уже багатьма дослідженнями на близнюках однойцевих показано і засвідчено, що гендерна інконгруентність, вона має, ну скажемо, якесь дійсно генетичне тло. Але що стоїть за цим генетичним тлом, які конкретно гени, які, якщо бути уже чисто в науковій термінології, які поліморфізми цих генів, тобто які варіації генетичної структури тих чи інших генів сприяють виникненню гендерної інконгруенції, ми поки що тільки можемо сказати приблизно. Тобто ми кажемо, що от є з з'ясованими певні якісь поліморфізми, які свідчать про те, що вони корелюють, з певною мірою, звичайно, кореляції, із явищем гендерної інконгруентності.

Крім того вивчаються, крім генетичного тла і гормональних впливів, вивчаються вага впливів соціальних. Особливо це має місце і ці впливи можуть реалізуватися під час пубертату, тобто під час статевого дозрівання і статевого становлення дитини. Вони теж можуть впливати на особливість гендерної самоідентифікації дитини.

І нарешті є певна кількість публікацій, яка свідчить про те, що певні ділянки мозку, які відповідають за якраз особливість статевої ідентичності і гендерної самоідентифікації людини, вони можуть мати певну пластичність. Це дуже нові дослідження, вони з'явилися протягом останніх 5 років. Вони добре верифіковані на інших видах тваринного царства. Стосовно людини ми можемо тільки, скажемо так, робити трансляцію отриманих експериментальних даних з певною такою мірою передбачуваності. Ми не можемо точно стверджувати і ми не знаємо, чи дійсно ці механізми працюють в людини.

Мова іде про те, що така ділянка як гіпоталамус – це дуже важлива ділянка нашого мозку, яка визначає не тільки особливості статевої поведінки, а й особливості стресової поведінки, особливості метаболічної регуляції, температурної, споживання їжі і так далі, і так далі, безліч різних речей вона регулює. Так от, в одних деяких ядрах, які мають значення в регуляції статевої поведінки, виявлено пластичність, тобто утворення нейронів у певних видів тварин, у ссавців в першу чергу. Чи існує цей нейрогенез у людини, наскільки він виражений і наскільки він має зв'язок і значення стосовно шифту, тобто зміщення гендерної ідентичності людини, повинні встановити наступні дослідження.

Я хочу сказати, що зараз запропонована і розіслана по урядах новий перегляд класифікації МКХ - міжнародної класифікації захворювань Всесвітньої організації охорони здоров'я. Там є певна специфіка щодо визначення класифікаційного рангу тих станів, які визначаються як гендерна дисфорія. І хочу підкреслити, що такий стани вони не виключені з цієї

класифікації, але вони вважаються патологічними тільки в тому випадку, коли цю патологічність цього стану засвідчує сам пацієнт. Це дуже важлива поправка, я думаю, що фахівці розуміють про що ідеться.

Я хочу сказати, підсумовуючи, бо не хочу забирати більше вашої уваги і часу, хочу сказати, що на мій погляд, ця проблема є настільки цікавою науковою і настільки важливою, скажемо так, соціально важливою проблемою, що ми як науковці не можемо допустити крайніх виявів відношення до цієї проблеми. Тобто, ми повинні залишатись в науковому полі вирішення цієї проблеми. Чому? Тому що надмірна, скажемо так, ангажованість з цією чи іншою позицією, вона просто перекреслює всі зусилля науковців, вона не дає об'єктивно і грамотно вивчити всі аспекти цієї проблеми, вона звужує цю проблему. І може статись ситуація, що ми тільки через 5 чи через 10 років завдяки якимось особливостям, там історичного процесу з'ясуємо, що, виявляється, що ця проблема мала ось такі корені чи ось такі причини.

Так ось, щоб цього "виявляється" не було, мені здається, що цю проблему потрібно вирішувати, в першу чергу, як біоетичну проблему, яка повинна бути обмежена від негативних таких тенденційних соціальних впливів і підходів, повинна залишатись науковою.

Дякую за увагу.

(Оплески)

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Дякую.

Запрошую до слова завідувача кафедри психології Київського інституту бізнесу та технологій, кандидата психологічних наук Гридковець Людмилу Михайлівну за темою "Психологічні маніпуляції у сфері психічного здоров'я щодо спектру статевої ідентифікації".

Пані Людмилу, будь ласка.

ГРИДКОВЕЦЬ Л.М. Дякую. В першу чергу, хотілось трошечки зупинитись, зовсім коротко зупинитись на терміні "гендер". Справа в тому, що всі документи, які в нас є в державі, воно обмежується тільки поняттям "гендер", але при цьому чомусь ніде не вказується про те, що існує бінарний і небінарний гендер. І у всьому світі розглядається зараз позиції бінарного і небінарного.

Документи, які у нас, вони мають на увазі бінарний гендер, тобто бінарний гендер – це в контексті чоловічої і жіночої статі. Але при наявності в документах терміну "гендер", насправді в будь-який момент можна застосовувати будь-які інші види гендеру з тих 56-ти, з 72-ох, незалежно від

класифікації, тому що немає уточнення в жодному документі про те, що мова іде про бінарний гендер. Це, що стосується гендеру.

Що стосується взагалі теми, однак знову ж таки говорили про те, що з болючих тем в суспільстві, яка дуже політизована, це є тема, яка пов'язана з ЛГБТ-організацією, з ЛГБТ-проблемами і так далі.

Насправді треба поділяти чітко, ми маємо поділяти взагалі ЛГБТ-представництво. Перше – це є структури, політичні, економічні, можуть бути політичні, економічні структури, які в принципі базуються на засадах неомарксизму, які діють по принципу деструктивних культів, знову ж таки базові характеристики: ми, вони, прагнення влади, відповідно прагнення устанавлення і так далі.

Зараз мене не цікавить цей аспект маніпуляційний цих структур. Зараз я більше все-таки зупинюсь на тих людях, які не мають відношення до подібних структур, тому що лише мають в даному випадку ЛГБТ-інконгруентності. Так от насправді, якщо брати по кількості, то ті, що підтримують ЛГБТ-структури, їх незначна кількість, але активність цих структур настільки велика, що складається враження, що саме вони і є основна маса представників ЛГБТ-організацій, ЛГБТ-осіб.

Так от, серед ЛГБТ-осіб можна виділити наступні категорії: перша категорія – це особи, що мають даний вид інконгруентності і приймають його за норму, і живуть за принципом проміскуїтету, тобто постійна зміна партнерів, залучення постійне підлітків в сексуальні стосунки. Друга категорія – це особи, що мають даний вид інконгруентності і приймають його за норму та намагаються утриматись в рамках більш-менш стабільності в часі співжиття з партнером. Третя категорія – особи, що мають даний вид інконгруентності і приймають себе зі зазначеною деформацією, обираючи за життєву стратегію целібат, тобто відмову від сексуальних стосунків. До речі, за американськими дослідженнями основний якраз тип людей з ЛГБТ, вони обирають структуру саме целібату найчастіше по загальній вибірці тих, хто мають саме даний вид потягу із даного спектру.

Далі. Особи, що мають даний вид інконгруентності і докладають зусиль для зцілення від зазначеного виду інконгруентності. І останнє – особи, що мають даний вид інконгруентності і проявляють невротичні прояви, обумовлені усвідомленням наявності даного виду інконгруентності.

Так от, що саме цікаве? Якщо ми візьмемо ЛГБТ-організації, на всіх їхніх конференціях вони представляють виключно інтереси своїх членів, прикриваючи це проблемами і потребами всіх осіб з ЛГБТ-проявами, а насправді попираючи права осіб з ЛГБТ-проявами. Чому? Тому що, по великому рахунку, на всіх цих заходах відхиляється саме фактор потреби цих людей у зціленні, потреби цих людей у лікуванні, потреби цих людей, знову ж таки, у власній презентативності, навіть у вигляді цього ж таки целібату.

Тобто будь-яка інша форма, окрім пропаганди, окремі прийняття і активного використання ЛГБТ-потягів сприймається як деструктивна.

Якщо взяти, знову ж таки, проблему, яка є в Україні зараз, на даний момент, ми бачимо, що зараз дуже активно лобіюється тема нормалізації ЛГБТ-відносин, і як приклад візьмемо 19 червня 2018 року. Міністром охорони здоров'я Уляною Супрун в Фейсбуці був розрекламований мультфільм, як вилікувати гомосексуальність, і висновки були такі, що гомосексуальність ніяк не лікується, що це є норма. При цьому мультфільм є абсолютно маніпуляційний на всі сто відсотків, де демонструються передумови, які можуть сформувати гомосексуальність. Тобто, умовно кажучи, в мультфільмі йде мова про ймовірні передумови, а не про визначальні фактори з доведеною результативністю. І відбувається підміна доведених факторів на ймовірні, які здатні призвести.

Насправді, дійсно, може бути будь-який збій під час вагітності жінки. Але коли ми говоримо про збої? Насправді, ці збої в біологічній системі, вони однакові, і це не має значення, чи це мова йде про сексуальну орієнтацію, чи мова йде про інші різного роду відхилення. Ми говоримо про наявність біологічного збою. І при наявності біологічного збою ми говоримо про те, що існують, там, адаптивні, тобто збій може бути адаптивного характеру, неадаптивного, відновлювального чи невідновлювального характеру. І, знову ж таки, якщо ми говоримо про виборку МКХ-10 і ще КЮ-90 і от коли ми говоримо, наприклад, про синдром Дауна, це теж збій, який відбувається в біологічній системі людини. І що пишеться, в принципі, саме в МКХ? Через неможливість повної санації проблем даної аномалії медицина ставить на меті не постійне лікування, а забезпечення нормального соціального статусу для людей, що мають синдром Дауна. Насправді, я ж кажу, немає значення, який це збій. Кожна людина має право на повагу, безперечно. Кожна людина заслуговує на те, щоб якщо є можливість відновлювального характеру, забезпечити і можливість відновлювального характеру. Тобто відновити її природну структуру. Якщо людина не відновлювального характеру має збій, відповідно мають бути проведені певні адаптативні процеси, для того щоб людина ця могла влитися в середовище як звичайний член суспільства. Мова не йде про виключність якогось одного збою як головного і переведення його в контекст норми. Тобто це трошки є абсурдно.

Далі. Коли ми говоримо про збої, так, є певна дійсно характеристика збоїв у сексуальній сфері, які, навряд чи можна сказати, що вони можуть мати відновлювальний характер. Це, наприклад, коли ми говоримо там, при ХУ-хромосомний набір, при УУХ-хромосомний набір, при Х0-хромосомний набір. Ну знову ж таки ми розуміємо, що це не є нормальне функціонування біологічної системи. Це є фактор деформації біологічної системи. Тобто існує інконгруентність цієї біологічної системи.

Так от, якщо брати там ті випадки, зараз я кажу про випадки, які не пов'язані саме зі збоєм на кшталт ХУ, ХХУ, УУХ, Х0 систем і так далі, говоримо взагалі про збій психобіологічної системи. Так от, в основі гомосексуальності, ми багато років проводили дослідження, виявлено було, що є кілька факторів, які впливають на розвиток гомосексуальності.

Перше – це наявність трансгенераційних передач зафіксованого травмивного досвіду, що веде до зміни образу Я та використання деструктивних соціальних моделей взаємодії із собою, людьми, Богом.

Друге – це наявність інтергенераційних передач травмивної фіксації, середовищна обумовленість. Тобто це деформація родинної системи з домінацією авторитету, наприклад, матері, особистісна обумовленість, сформування батьками нарцистичного способу мислення, засвоєння деформованих моделей взаємодії з собою, представниками своєї, протилежної статі за типом навченої безпорадності і так далі.

Далі. Третій тип – це особистісний травмивний досвід дитини та підлітка, зокрема і сексуального насильства, об'єктивне чи суб'єктивне, тому що не обов'язково дитина повинна була пережити сексуальний контакт безпосередньо, для того щоб у внутрішній картині світу бути жертвою насильства. Ні. Вона може суб'єктивно пережити ту чи іншу подію з позиції жертви сексуального насильства, і це вже є фактом, який здатен вплинути на відторгнення, наприклад, протилежної статі, якщо це насильство було здійснено протилежною статтю.

Далі. Соціальна обумовленість та наущіння. Це ситуативна обумовленість - гомосексуальне розбещення, це заступаюча обумовленість - одностатева ізоляція, це фантазійна обумовленість – під дією гомосексуальних сугестій засобами масової інформації, кіно, відео-індустрії.

До речі, є значна кількість досліджень саме, до речі, в американських дослідженнях представлено те, що якщо дитина переживає потяг до своєї статі, якщо немає зовнішньої стимуляції сугестії про позитивність гомосексуальних зв'язків, то, як правило, до 19 років у 90 відсотків воно проходить природно, без жодного втручання – потяг до своєї статі.

Якщо брати серед досліджень, то при аналізі трансгенераційних травмивних передач особи з гомосексуальними переживаннями та гомосексуальною поведінкою були виділені наступні деструктивні сценарні соціальні моделі. Ну, це в першу чергу "синдром лояльності", далі - негативна модель, негативна установка "не можна бути чоловіком", далі - "бути жінкою небезпечно". Ну, знову ж таки, це як результат переживання історичної чи родової травми. В даному випадку "родової" мається на увазі контекст роду.

Наявність травм, генераційної травми було виявлено у 35% осіб з гомосексуальною орієнтацією із вибірки 149 осіб, що зверталися на психологічну консультацію обумовлену, як правило, запитами не пов'язаними з гомосексуальною орієнтацією. Тобто запити були абсолютно про інші проблеми. І що в своїй суті, насправді, співвідноситься лише з такими показниками, які ми отримали при пухлинному, онко – це 36% і при без багатопоколінній алкоголізації – це 32%. У більшості населення це складає не більше 15%, тобто вплив трангенераційної передачі.

Якщо говорити про чоловічій гомосексуальності, станом досліджень на серпень 2018 року, деформацію в проєктивному образі "внутрішньої жінки", знову ж таки це термін, який ми кажемо саме психологічний, психотерапевтичний, та "внутрішнього чоловіка" спостерігалися у 92% дослідженої вибірки, тобто це 114 осіб була, які формуються за образом батька і матері. При тому, що показник осіб в природній орієнтації цей показник склав лише 43%, та деформація "внутрішньої жінки", "внутрішнього чоловіка".

Далі. При цьому при орієнтації особи на активну роль в сексуальних комунікаціях особистісна позиція "внутрішнього чоловіка" у 50% відповідала нормі. Тобто це так званих при гомосексуальних стосунків, хто займає активну позицію і дійсно вона є домінантна і не переводиться на приймаючу позицію, але при наявності по суті деформації позиції "внутрішньої жінки". На відміну від осіб з гомосексуальним досвідом пасивної поведінки, до речі, у цих з пасивною поведінкою цей показник деформації виявився, цей показник саме наявності позиції адекватного образу чоловічості виявився всього-на-всього там у кілька відсотків.

Далі у випадку жіночого гомосексуалізму, як реального було досліджено реального тільки 16 осіб, так і віртуального 156 осіб. Тобто ті, хто відчував потяг, ті, хто переживав гомосексуальний потяг, але не мав гомосексуальної поведінки. Було виявлено, що пусковим механізмом у 72%, тобто це було в сукупності 124 особи випадків досліджено вибірки, була первинна психосексуальна травма дівчинки у віці до 6 років від осіб чоловічої статті. При чому всі решта, як правило, це була не єдина, потім існували далі різні види насильства, але пусковим механізмом. Тобто всі решта ситуації насильства – це були підсвідомі механізми відтворення первинної травми, які не були пропрацьовані. Тобто ці діти не отримали просто вчасно психологічної допомоги.

Далі. Проте при моделюванні особистого родинно-родинного простору засобом проактивних методик виявилось, що понад 60% дівчат даної вибірки мають в родовому анамнезі непропрацьовану сексуальну травму матері і часом і бабці, і прабабці в дитячому чи юнацькому віці. При тому, що на момент дослідження це знали тільки дві людини. Тобто спочатку

психотерапія піднімає ці образи цієї травми і лише потім було підтвердження безпосередньо при розмові з батьками, з батьками і відповідно наявність цієї моделі. Тобто це свого роду знову ж таки ми маємо фактор травмивної передачі.

Далі. На рахунок того, чи впливають чи не впливають засоби масової інформації, суспільна позиція на гомосексуальний образ мислення? Впливають. І багато років ми проводили лонгітюдне дослідження (з 1996 по 2012 рік). Так от, якщо, наприклад, в 1996 році вважали за різновид любові ці стосунки 0 відсотків студентів, припускали природність 7 відсотків, допускали власні гомосексуальні експерименти 4 відсотки, то по мірі того, як в суспільстві активізувалася позиція на позитивний образ гомосексуальності (дослідження проводилися 1996-й, 1998-й, 2000-й, 2002-й, 2007-й, 2010-й, 2012-й), тобто по всім цим рокам вибірка складала, ну, з 2002 року складала по 2000 осіб студентської молоді, так от, уже в 2012-му ми бачимо ці показники, що вважали за різновид любові 16 відсотків чоловіків, 8 відсотків юнаків, припускали його природність 24 відсотки дівчат, 16 відсотків юнаків, допускали думку про власне експериментування 11,7 відсотка дівчат і 8 відсотків юнаків. Ми бачимо, як зростають показники в залежності від зовнішньої сугестії.

Крім того, було виявлено... В 2010 році ми зробили порівняння по тому, чи впливає викладач, чи може викладацький склад впливати або стратегія закладу на формування позитивного чи негативного образу гомосексуальності. Ми робили серед студентів, порівнювали, це був Інститут Драгоманова (Університет Драгоманова) і КІБіТ. На той момент якраз чому був обраний університет Драгоманова? Тому що там якраз були студії, там дуже багато викладачів були саме на різного роду програмах. Так от з'ясувалося, що показник допуску власного експериментування у студентів цього вузу (допуску власного експериментування) склав 11,2 відсотка, а КІБіТ – 0 відсотків. Тому ми ще раз говоримо, що дійсно сугестивний фактор, він є один з важливих факторів. І відповідно від позиції авторитетних осіб, від структури, взагалі спрямованості авторитетних осіб теж залежить те, як буде розгортатися далі психологічний простір даних дітей.

Що стосується рекомендацій. Ну, в першу чергу, вилучити поняття "гендер" або окреслити його чітко як "бінарний гендер". Тобто ми не можемо в законодавчих документах мати слово "гендер", тому що мається на увазі небінарний також гендер. Відповідно можна в любий момент підставити. Чому? Тому що у нас немає заперечень. Або ми вставляємо "бінарний", добавляємо, або просто залишаємо слово "стать".

Далі, наступний момент. Ми повинні заборонити пропаганду гомосексуальних стосунків. Тобто мова не йде про те, що ми попираємо чийсь права, ми говоримо про те, що ми захищаємо нашу націю, ми

захищаємо наших дітей, тому що особливо в умовах демографічної кризи ми повинні думати про те, що наше суспільство має відновлюватись. І взагалі тоді будь-яка технологія або будь-який підхід, який передбачає в своїй природі знищення репродуктивності нації або сприяє гальмуванню репродуктивності нації, має розглядатися СБУ як зрада Україні. *(Оплески)*

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Дякую.

Я запрошую зараз до слова завідувача кафедри іноземних мов Національного педагогічного університету імені Михайла Драгоманова, кандидата педагогічних наук, доцента пані Ганну Турчинову з доповіддю "Світовий досвід впровадження гендерної політики у суспільстві".

Шановні колеги, мабуть, комусь не цікаво і нудно. Я розумію, що науково-медичний підхід це достатньо такі професійні експертні речі. Якщо вам не цікаво, будь ласка, дайте іншим послухати цікаві доповіді. У нас тут не політичне обговорення, не громадське обговорення, у нас виключно науково-медичний підхід. Сьогодні виступають тільки люди, які мають наукові ступені, які мають освіту і які, власне, дотичні до цієї проблеми.

Будь ласка, пані Ганно.

ТУРЧИНОВА Г.В. Дякую.

(Шум у залі)

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Я дуже прошу припинити, я вам надам слово, коли в нас закінчатся доповіді. В нас буде час для обговорення в тому випадку, якщо наші доповідачі будуть дотримуватись регламенту. Дякую.

ТУРЧИНОВА Г.В. Шановні колеги, шановні присутні! Я хочу вам розповісти про той досвід впровадження гендерної політики, який є зараз у Західній Європі. Дуже помилково думати, що гендерна політика це такий бренд, який сприймається всім абсолютно європейським суспільством на "ура" і його впроваджують як тільки можуть, включаючи дитячі садочки та школи.

Звичайно, піонером у цьому впровадженні стала Канада, де існує зараз національна програма щодо впровадження гендерної політики, починаючи з дитячих садочків, де є в них така година, коли приходять представники ЛГБТ-спільноти і читають дітям казки. Але можемо сказати, що зараз Канада прийняла закон № 89, за яким дозволено соціальним службам вилучати дітей із гетеросексуальних сімей, якщо хтось доніс, що батьки цих дітей якимось не

толерантно відносяться до ЛГБТ-спільноти і не вітають гендерну політику Канади. Діти вилучаються і віддаються до ЛГБТ-суспільства.

Далі, у Швейцарії, що там робиться. У Швейцарії нижня палата конгресу прийняла закон буквально у вересні, який криміналізує ваше небажання сприймати гендерну політику. Там так само, але вже набагато складніша річ, тому що, якщо ви не поважаєте цю гендерну політику, то ви можете потрапити за ґрати строком на 3 роки. Тобто це вже іде наступ на свободу думки, на свободу совісті, релігії і таке інше.

Що діється в інших країнах. В інших країнах люди зрозуміли, що те, що пропагується, є не природнім, це іде всупереч з такими науками як біологія, психологія, генетика і таке інше. Тобто просто-на-просто стать протиставляється так званому гендеру, бо ніхто не може толково сказати, що це таке і з'ясувати все ж таки потім, якщо людина собі обрала якийсь гендер, наприклад, якийсь там астрал-гендер чи поліаморфний гендер-флюїд, що це за людина і якої поведінки чекати від цієї людини. Суспільство не може такого дозволити, тому що все ж таки є рамки, є правила поведінки, є норми, в яких живе суспільство. І якщо це такого не буде, то суспільство просто-на-просто загине. У Литві у березні 2010 року литовський парламент ухвалив закон про захист молоді, який забороняє педагогічні матеріали, які заохочують неповнолітніх до сексуальних стосунків, негативно висвітлюють сімейні цінності чи просувають таку концепцію подружжя і сім'ї, яка не передбачена Конституцією. Тобто Литва наклала [ввела] мораторій на пропаганду гомосексуалізму. І ви знаєте, зараз у них навіть там немає ніяких прайд-парадів. Хоча і країна зазнала тиску з боку ЄС і намагалася їх змусити це внести, але повстали батьки, повсталася церква і сказала, що у нас такого не буде.

Навіть у Норвегії, яка так само є піонером у мейнстрімінгу гендерному, їх відомий на всю країну комедіант Харальд Ея пішов у похід, скажемо так, для того щоб на практиці перевірити норвезьке гендерне кредо рівності статей. Йому впало у вічі, що у цій країні, яка десятиліттями пропагувала рівність статей, усе одно серед інженерів лише 10 відсотків жінок, а серед обслуговуючого медперсоналу лише 10 відсотків чоловіків, як і всюди в світі. Бо є все ж таки професії, які притаманні жінкам, і є професії, які притаманні чоловікам. І я думаю, що ніхто не захоче, наприклад, мати у якості няні для вашої там дворічної доньки або сина представника чоловічої статі, бо ми, звичайно, розуміємо, що няня – це дуже багато відповідальності і дуже багато дій, які проводить ця няня разом з цією дитиною, починаючи від гігієнічних якихось моментів і закінчуючи там одяганням, роздяганням і таке інше. Звичайно, такого ніхто у сім'ях не дозволить все ж таки, бо це не притаманно, скажемо так, чоловікам.

Рух, який зародився у Франції під назвою (*нерозб.*), він перекинувся на Німеччину, де сформувався спротив державній примусовій сексуалізації

дітей у школах. І за короткий час близько 200 тисяч громадян підписали петицію проти освітніх планів у федеральній землі Баден-Вюртембергер, які спрямовані на те, щоб добитися від дітей у всіх класах прийняття всіх видів негетеросексуального життя.

Польща. Польща так само чинила опір Конституції ЄС у цьому плані і добилася того, що вони не запровадили гендерний мейнстрімінг у школах і відстояли право дітей бути хлопчиками та дівчатками. Польща заявила, що у нас консервативне суспільство і ми не можемо дозволити собі такі речі, бо батьки проти, тому, будь ласка, ми відмовляємось від коштів, які ви нам надаєте для впровадження, але ми залишаємось на своїх традиційних позиціях.

І наостанок хочу вам показати, покажіть, будь ласка, невеличке фото. Це Перу. Півтора мільйони батьків вийшли на протест проти сексуалізації дітей, проти впровадження шкільного курсу, який розповідає дітям про те, що вони не народжуються хлопчиками і дівчатками, що в них є якісь можливості цю стать змінити, і почали їх навчати тренінгам зі зміни статі. Тому батьки були вкрай обурені цим. Вони вийшли на протест, півтора мільйони батьків у 17 містах держави і вони відстояли своє право виховувати своїх дітей так, як вони вважають за потрібне і змусили Міністерство освіти знову повернутись до старих програм і не займатись сексуалізацією в школі, тому що діти ідуть в школу все ж таки вивчати дисципліни, вивчати рідний край, вивчати науки, які існують у світі, але не займатись сексуальними практиками. Дякую.

Стоп, вибачте, я ще хочу сказати, я забула сказати про Угорщину. Угорщина в цьому році закрила всі гендерні студії і Інститут Сороса, тому що вони казали, що студенти, які приходять на ці гендерні студії, а їх на всю країну набралось аж 13 студентів, ці люди не потрібні, не в плані людей, а це не професія, це ідеологія. Люди, які закінчують ці гендерні студії, вони можуть працювати виключно у лівих неомарксистських штабах, але для народного господарства країни вони нічого не можуть запропонувати. Тому країна не може дозволити собі витратити гроші на підготовку спеціалістів, які не приносять ніякої користі. Дякую.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Пані Ганно, скажіть, будь ласка, у вас є пропозиція до резолюції?

ТУРЧИНОВА Г.В. Так, є пропозиція. Я вважаю, що треба обов'язково внести пропозицію щодо заборони пропаганди цих гомосексуальних ідеологій та лівих ідеологій, особливо в освітній простір, і залишити підручники, і залишити програму, яка була раніше без... до Радянського

Союзу, вже його немає майже 30 років, і залишити ті програми, які були до впровадження цього гендерного підходу.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Дякую. В мене до вас запитання, коли ви говорите ліва ідеологія, ви маєте на увазі соціальну справедливість?

ТУРЧИНОВА Г.В. Я маю на увазі неомарксистську ідеологію, яка зараз притаманна оцьому гендерному підходу.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Дякую.

Шановні колеги, в мене велике прохання до наступних наших доповідачів. Якщо ви будете виходити за регламент 8 хвилин на вашу доповідь, у нас не залишиться часу для доповідей інших людей. Прохання робити ваші доповіді лаконічними і дати можливість, власне, висловитися всім тим, хто має бажання. Я розумію, що проблема є актуальною, і хочу запевнити всіх присутніх, що це тільки перший стіл, присвячений цій проблемі. Безперечно, всі ті, хто не мали змоги висловитися сьогодні, ви можете подати заявки на Комітет охорони здоров'я, і ми будемо продовжувати наш діалог, продовжувати нашу дискусію і шукати ту точку оптимальної рівноваги, яка буде найкращою для розвитку нашої країни. Найважливіше – шукати синергію, продовжувати діалог, ні в якому разі не пропагувати насильство, у всіх сферах пропонувати і пропагувати гідність і повагу до людини.

Зараз надаю слово кандидату педагогічних наук, вчителю біології Технічного ліцею міста Києва пані Зої Михайлівні Хитрій з доповіддю: "Суперечності та ризику сексуального виховання дітей у контексті реалізації гендерного підходу". Пані Зоя, будь ласка.

ХИТРА З.М. Здійснюючи наукову та методичну експертизу навчально-методичної літератури, що стосується, як правило, більше початкової школи, зокрема нове покоління підручників нової української школи, власне, я цікавилась, як же вийшли авторські колективи із зауваженнями від наукових експертів, від експертизи методичної, антидискримінаційної (*нерозбірливо*). І, власне, вичитуючи ці підручники і далі вичитуючи сам шлейф методичний, мною, власне, було виявлено те, які речі з'явилися у підручниках нового покоління. Ну, по-перше, що дійсно стала палітра різних типів сімей. Тобто сама сім'я повна, яка складається з тата, мами й дітей, вона по суті губиться в підручниках і з'являється велика кількість зображень неповних сімей: тато з дитиною, мама з дитиною, пара без дітей відповідно.

Я хочу сказати, що аналіз антидискримінаційних висновків, він показав, що дійсно це є в окремих антидискримінаційних висновках, були побажання долучити, ввести зокрема зображення одностатевих пар у підручник зокрема мистецтва (1-й клас), у підручник української мови 10-го класу.

Далі. Необхідно сказати, що були дійсно пропозиції щодо вилучення деяких прислів'їв, приказок давніх українських народних на сімейну тематику. Зокрема були пропозиції вилучити таке прислів'я, як: "Шануй батька та неньку, то буде тобі в житті гладенько". Пояснювалося це таким чином, що це дискримінує нібито дітей, які виростили без батьків.

Необхідно сказати, що на нашу думку, власне, представлення різних типів сімей як норми, всю оцю палітру, воно, насправді, не дає дітям, яких торкнулась ця проблема, а торкнулась великої кількості, дійсно, дітей в Україні, впоратися з цими психологічними наслідками. А вилучення, скажемо так, таких питань – з приводу шанування батьків, далі – заміни слів "тато", "мама" не тільки на "рідні", але є факти, коли є пропозиція замінити на "близькі тобі люди", "близьке тобі оточення", хоча ми не відмовляємося, дійсно, треба висвітлювати питання тих дітей, які були усиновлені, які виховуються опікунами, це однозначно необхідно. Але все-таки необхідно підходити до того, що побачити, що є ризик до підриву все-таки батьківського авторитету, материнського авторитету.

Далі. Є питання і ризику загрози культурного занепаду. Можливо, навіть труднощі, неспроможність у майбутньому потім цими дітьми у створенні сім'ї.

Щодо базової та старшої школи. Коли проаналізувати підручники "Основи здоров'я" і "Біологію", ну зокрема ту частину, яка стосується біології людини, то неодноразово дійсно згадується проблема боротьби з ВІЛ/СНІД. Це дійсно актуально, це дійсно потрібно, але пропозиція, як правило: лише в захищених контактах. Ну тобто пропаганда по суті презервативів. Але необхідно сказати, що це досить однобічний погляд. І на нашу думку, взагалі відсутній біоетичний аспект у висвітленні питань репродуктивного, власне, статевого здоров'я, оскільки обіцяна статевая свобода, вона веде до сексуальної залежності у підлітків, дітей, а потім, відповідно, і до сексуальної спустошеності. Необхідно вказати, що в підручниках навчально-методичної літератури відсутня інформація про ризики для здоров'я абортів, постабортного синдрому в підлітків. Абсолютно немає згадки про можливі ризики і що таке "сурогатне материнство" і, наприклад, не висвітлюється таке питання, як проблема зміни статі. А необхідно підкреслити, що працюючи з молоддю, підлітками, юнаками, дівчатами, ці питання, вони дуже гострі, їх це цікавить, і все-таки як педагог, як біолог, але я б хотіла запропонувати, що дійсно для експертизи підручників, особливо в цій галузі, необхідно залучати медиків, проводити дійсно наукову експертизу, адже ці

питання стосуються формування у підростаючого покоління здоров'язбережувальної компетентності.

Дякую вам.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Будь ласка.

ТУРЧИНОВА Г.В. Вибачте, у мене пропозиція щодо включення у Резолюцію нашого "круглого столу" всіх оцих рекомендацій, про які сказали Зоя Михайлівна та Людмила Михайлівна. Тобто усі факти нові медичні треба врахувати під час складання Резолюції.

Дякую.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Дякую, пані Ганно. Обов'язково врахуємо. У нас іде стенограма. Ми потім проаналізуємо, власне, все, що тут відбувається. Це буде потребувати трохи часу.

Зараз надаю слово, невелика зміна у нас по програмі, надаю слово ректору Львівської Духовної Семінарії Святого Духа УГКЦ, директору Школи біоетики Українського Католицького Університету, доктору морального богослов'я пану Ігорю Бойку з виступом "Позиція церкви щодо гендерної рівності".

БОЙКО І.Є. Дякую. Слава Ісусу Христу! Доброго дня шановна президіє! Шановні учасники нашого "круглого столу". Свою доповідь на тему "Позиція церкви щодо гендерної рівності" хочу розпочати з визначення поняття "гендерна рівність", адже нерозуміння суспільством позиції церкви щодо цього поняття та необґрунтовані закиди щодо такої позиції пов'язані, найперше, з нерозумінням термінів. Більшість українців під поняттям "гендерна рівність" розуміють рівність чоловіків і жінок. Тому коли церква піднімає голос проти "гендерної рівності" (в лапках), їй одразу закидають намагання зберегти та посилити патріархальний лад в Україні, дискримінувати жінок, ледь чи не сприяти насильству щодо останніх. Такі закиди мали би підстави лише тоді, якби поняття "гендерна рівність" було б справді однозначним та якби під ним, власне, розумілася рівність двох статей. Але так не є. Це словосполучення по суті настільки неоднозначне, наскільки неоднозначним є поняття "гендер", про що ми сьогодні вже чули. Насправді, маємо плутанину термінів "стать" та "гендер", результатом чого стають масові маніпуляції свідомістю.

Цитую: "Поняття "стать" і "гендер" можуть бути заплутаними не в останню чергу тому, що навіть експерти іноді використовують їх

неправильно. Стать – це біологічна концепція, а гендер – це соціальна концепція. Стать описує вроджений біологічний стан буття чоловіком або жінкою. Гендер відноситься до соціальних ролей та ідентичностей, пов'язаних з тим, щоб бути чоловіком або жінкою, і стосується відносин між чоловіками та жінками. Кожне суспільство позначене гендерними відмінностями, які значно змінюються культурою і можуть різко змінюватися з часом. Стать – це біологія, гендер – соціологія. Стать є сталою, гендер може змінюватися". Кінець цитати. Читаємо в робочому документі продовольчої та сільськогосподарської організації Організації Об'єднаних Націй з 2011 року.

Інше авторитетне джерело – "Енциклопедія Американської асоціації психологів" – подає подібні розрізнення між статтю та тендером, цитую: "Відмінність між статтю та гендером відображає використання цих термінів. Стать зазвичай відноситься до біологічних аспектів чоловічості чи жіночості в той час, як гендер означає психологічні, поведінкові, соціальні та культурні аспекти буття чоловіком або жінкою". Кінець цитати.

Як видно із вищеподаних визначень, гендер на відміну від статі не є ані сталим поняттям, ані основаним на якійсь об'єктивній дійсності, ані пов'язаним з індивідуальним та соціальним самосприйняттям чоловічості чи жіночості. Тому виникає закономірне питання: що саме криє під собою поняття "гендерної рівності"? Якщо це рівність чоловіків та жінок, то чому б не називати її, власне, рівністю за статевою ознакою? Чому обов'язково має фігурувати багатозначне і контраверсійне поняття "гендер"? Виглядає, що так є, тому що сьогодні дехто вважає саму біологічну стать перешкодою до рівності, сприймаючи статеvu відмінність як причину суспільного приниження та порушення прав, передумовою статевого насильства в сім'ї та поза нею. Натомість слід пам'ятати, що причиною цих та інших подібних суспільних проблем не є сама статевість, а її викривлене сприйняття і розуміння.

Сьогодні в Україні і світі на заміну до теперішнього уявлення про існування людини у двох статях приходять гендерні теорії, що пропонують розглядати людське життя в десятках так званих "соціальних" (в лапках) статей або гендерів. Цитую: "Тоді як статева ідентичність базується на біологічній, психофізичній дійсності, гендерна відмовляється від бінарності "чоловік або жінка" на користь широкої та довільної гами самоідентифікації. Гендерна ідеологія наполягає, що людина може вільно обирати і втілювати в життя свою сексуальну ідентичність незалежно від біологічної статі. Таке відокремлення та протиставлення статі та гендеру є небезпечним, бо спотворює традиційні устої суспільства, основані на Божому та природному законі. З цієї теорії випливає, що кожна людина може мати гендер, визначений унікальною комбінацією характеристик, що їх сама особа собі довільно надає. Гендер нібито можна вибирати, тому існує імовірність

вибирати такий, який збігатиметься з біологічною статтю, але можна вибрати і відмінний. Людині пропонується не обмежуватися своєю біологічною статтю чоловіка або жінки чи навіть суспільною роллю чоловіка або жінки, а натомість обирати свій гендер і гендерну роль серед множини можливостей. Різні гендерні ідеологи називають від кількох до десятків таких ролей – гетеросексуальну, транссексуальну, андрогінальну, бігендерну, агендерну тощо. Тож є визначальним не буття кимось, а діяння в ролі когось. Окрім того, гендер проголошується не статичною, а динамічною дійсністю, тобто впродовж життя його можна багаторазово змінювати". Кінець цитати з Послання Синоду єпископів Києво-Галицького Верховного архієпископства Української Греко-Католицької Церкви стосовно небезпеки гендерної ідеології.

Неоднозначність поняття "гендерна рівність" була однією з причин, чому Всеукраїнська рада церков і релігійних організацій виступила проти ратифікації Стамбульської конвенції, що однак зовсім не означає, що Рада церков виступає за насильство чоловіків над жінками чи якимось чином стоїть на заваді законодавці протидіяти такому насильству.

Виступаючи за рівність чоловіків і жінок, виступати за рівність чоловіків і жінок не є тим самим, що виступати за гендерну рівність. Це не те що одне й те саме, це зовсім різне. Якщо поняття рівності чоловіків і жінок побудоване на визнанні їхньої різності і взаємодоповнюваності, бо лише різне і рівне по статусу може доповнювати одне одного, то поняття гендерної рівності побудоване на ствердженні однаковості чоловіків, жінок та всіх інших так званих "статей" (в лапках).

У пояснювальній доповіді Стамбульської конвенції сказано наступне, цитую: "Насильство за гендерною ознакою стосується завдання жінці будь-якої шкоди, і це служить як причиною, так і результатом нерівного співвідношення сил через (увага!) сприйняття відмінностей між жінками і чоловіками, що призводить до залежного стану жінок в приватній та публічній сферах". Кінець цитати.

Звідси зрозуміло, що поняття сприйняття відмінностей забарвлене негативно. Якщо б ішлося лише про дискримінаційне сприйняття відмінностей, не було б жодних проблем. Але ж для теоретиків гендеру важливо в принципі заперечити відмінності між чоловіками і жінками, між гетеросексуалами і гомосексуалами і так далі. Адже згідно з гендерною ідеологією стать будь-якого індивіда не є складовим виміром особи, але лише результатом сукупності умовностей і стереотипів соціального, культурного та виховного характеру, що надають особі соціальну роль, таким чином визнаючи її розвиток як чоловічий або жіночий. А тому, на думку прихильників теорії гендеру, слід лише усунути ці стереотипи та умовності і настане всезагальна рівність.

Про зовсім інакшу рівність говорять християни та представники інших монотеїстичних релігій. Для всіх, хто приймає як авторитетне слово Святого Письма, трактування чоловічості та жіночості як сукупності умовностей і стереотипів є неприпустиме. Адже у Біблії виразно сказано про створення людини чоловіком і жінкою: "І сотворив Бог людину на свій образ, на Божий образ сотворив їх чоловіком і жінкою, сотворив їх". Книга Буття, перший розділ, 27 стих.

Позатим твердження гендерних ідеологів про відсутність відмінностей між чоловіками і жінками зовсім не терпить критики з точки зору біології. Те саме стосується надуманої кількості "десятків" (в лапках) статей, які намагаються обґрунтувати біологічно, представляючи різні патології розвитку статевої системи як доказ існування більше ніж двох статей, про що сьогодні також було сказано.

Про невідповідність гендерної теорії об'єктивним, тобто нелобійованим науковим даним, можна прочитати також у працях інших неупереджених науковців, які окрім біології, представляють такі галузі знань як психологія та соціологія.

Церква жодним чином не заперечує вплив культури на суспільство і те, що подекуди цей вплив є руйнівним. Церква не заперечує існування умовностей і стереотипів у суспільстві, зумовлено тою чи іншою культурою. Вона також не заперечує той факт, що жінки і по сьогодні можуть бути дискриміновані чоловіками та зазнавати різного роду насильства з їхньої сторони. Однак проблему насильства церква вбачає не у відмінності між чоловіками та жінками, які слід за будь-які кошти нівелювати, що є зрештою неможливим, а в застосуванні сили сильнішою стороною супроти слабшої сторони. Тому слід долати дискримінаційні прояви у культурі, всіляко поборювати домашнє та соціальне насильство, протидіяти взагалі будь-яким видам фізичного та психологічного насильства, а з іншого боку, сприяти утвердженню здорової сім'ї, в якій чоловік і жінка себе б взаємо доповнювали та у любові виховували б власних дітей.

Отже, повертаємось до питання, заданого раніше. Чому обов'язково слід вживати поняття "гендерна рівність", а не статева рівність чи рівність за статевою ознакою? Чи справді ми, українське суспільство, сумніваємось в тому, що статі є лише дві? Чому обов'язково є, коли конечно хочемо прийняти документ про ненасильство над жінками, вплутувати туди теорію гендерну чи точніше, ідеологію гендеру? Чому обов'язковим є руйнувати українську сім'ю, коли хочемо боротись з соціальною несправедливістю? Традиційна сім'я не є еквівалентом насильства, хоча в ній може траплятись насильство. Не потрібно робити фальшивих висновків. Хоча проблема не стільки у висновках, як у засновках.

Так от ствердження, що традиційна сім'я є місцем насильства чоловіків над жінками є фальшивим засновком, з якого потім вибудовуються дуже логічні, але дуже фальшиві висновки. Це те саме, щоб у засновку сказати: "Всі птахи літають". І у висновку ствердити: "Пінгвін – не птах".

Отже, як церква відноситься до статевої, наголошую, не гендерної, рівності. Однозначно позитивно. Читаємо в Посланні до галатів: "Немає юдея, ані грека, немає невільника, ні вільного, немає ні чоловіка, ні жінки, бо всі ви одно у Христі Ісусі," – каже святий апостол Павло, показуючи тим, що перед Богом усі рівні – і чоловіки, і жінки, і юдеї, і греки, і раби, і пани.

Водночас вартує сказати, що церква не вбачає рівність чоловіків та жінок в однаковості їхніх соціальних ролей і не вважає, що різні соціальні ролі є проявом дискримінації. Чоловік покликаний бути батьком, жінка – матір'ю, а це різні соціальні ролі. Чоловік має більшу фізичну силу, а жінка більшу здатність налагоджувати стосунки, і це зумовлює їхні різні вибори у професійній реалізації і так далі.

Щодо церкви як інституції, то багато хто закидає, що саме у ній починається, в лапках, професійна дискримінація, так як за винятком деяких протестантських спільнот жінки не мають доступу до священства. Насправді ж, у християнстві саме жінка визнана найсвятішою з усіх людей і звано її Богородицею. Такого рівня почитання, як має ця жінка, не має жоден святий, ніхто з апостолів і навіть з ангелів. Сьогодні церква визнає, що немає богословських причин, чому б жінки не могли б брати участь у священстві. Але зберігається традиція, яка для православних та католиків має чимале значення. Більшість жінок з тих, які щонеділі відвідують храми, самі визнають, що не були би готовими прийняти факт жіночого священства. Ті, які натомість вимагають жіночого священства, зазвичай, є формальними християнами.

Повертаючись до теми і завершуючи тему різних соціальних ролей, вартує ще раз наголосити, що церква не вбачає в цьому дискримінації, хоча і не заперечує, що дискримінація за статевою ознакою можлива. Однак підставою для дискримінації є не соціальні ролі як такі, а надумана вищість одних соціальних ролей над іншими. З тим, власне, потрібно боротися. Соціальні ролі чоловіків і жінок є різні, але рівні.

Підсумовуючи, вартує сказати, що церква виступає за рівність чоловіків і жінок, тобто за рівність за статевою ознакою, але проти гендерної рівності, бо це не тотожні поняття. Рівність за статевою ознакою водночас передбачає рівність соціальних ролей, але в жодному разі не їх однаковість.

Дякую за увагу.

(Оплески)

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Дякую, пане Ігорю.

Ще раз звертаюсь до наших доповідачів, у нас є затверджена програма нашого "круглого столу", є ще ті, які подали своє прохання до виступу. Тому я ще раз звертаюсь до наших доповідачів, будь ласка, ми в 16:45 маємо завершувати, а в 17-й нас технічні служби відключають, тому що тут буде підготовка до наступної події. Тому, знову-таки, я ще раз наголошую, всі ті, хто сьогодні не зможуть висловитись, ми вас перенесемо і зробимо обов'язково "круглий стіл", і продовжимо цю дискусію разом з іншими, і зробимо якийсь інший погляд на цю тему.

Зараз я хочу надати слово для виступу Максиму Сергійовичу Васіну – виконавчому директору Інституту релігійної свободи, аспіранту Львівського університету бізнесу та права з темою: "Актуальність взаємодії органів влади, науковців і церков у забезпеченні рівності прав чоловіків і жінок".

ВАСІН М.С. Дякую, шановна пані голово.

Шановні учасники "круглого столу", я хотів би в своєму виступі коротко зробити вже можливі підсумки. І очевидно, з тих виступів, які ми вже почули, що тут у залі немає жодної людини, яка виступає проти рівності прав і можливостей для жінок і чоловіків: ані з боку представників науки, ані з боку представників церкви, ні парламенту, ні уряду – всі ми тут одностайні в тому, що українська держава може і повинна забезпечувати рівність прав і можливостей для жінок і чоловіків. Це те, що нас об'єднує, і те, що ми вже можемо зараз розвивати, в тому числі в законодавчому полі. І так само тут, у залі немає жодної людини, яка виступає проти того, щоб боротися з домашнім насильством. Немає жодної людини, яка б підтримувала домашнє насильство проти жінок, чоловіків або дітей. І ми в цьому плані теж одностайні: і представники церкви, і науки, і парламенту, і уряду, і так само ми над цим можемо працювати разом.

Але що нас розділяє і чому часом ми чуємо тут шум у залі, а інколи і в соціальних мережах, у радіоефірах і так далі – маніпуляції з поняттями. Отець ректор дуже чітко нам окреслив ці поняття і відмінності, і маніпуляції навколо них, і, напевно, треба було б на початку дати ці визначення, тому що на практиці ми бачимо, що коли ми сьогодні говоримо про забезпечення гендерної рівності, то уряд і парламент не завжди чітко розуміють, а про яку рівність іде: рівність прав жінок і чоловіків або (я скажу, можливо, більш коректний термін) рівність гендерів.

Так от, я думаю, що сьогодні з виступів на початку представників від медичної науки ми почули, що є великі проблеми, коли йдеться про те, що рівність гендерів починається впроваджуватися на рівні закону, на рівні соціального експерименту, і ігноруються будь-які медичні фактори і

можливості надання певної психологічної допомоги, певної реабілітації і так далі в тих випадках, коли це потрібно. І навіть з цим є великі проблеми у сучасних демократичних суспільствах. Згадані були практики США, Канади, де є проблеми з тим, що замість того, щоб надати дітям відповідну допомогу своєчасну, розвиваються гендерні клініки в Сполучених Штатах, їх вже кілька сотень, надаються гормональні препарати дітям, і це ігнорує наукові дані про те, які сьогодні вже були озвучені, що в дитячому, підлітковому віці проблеми гендерної дисфорії вирішуються навіть без медичного втручання, поволі людина відновлює гармонію зі своїм сприйняттям гендеру із своєю біологічною статтю.

І зараз ми бачимо, що нерозуміння цих відмінностей або, правильніше сказати, маніпуляції з цими поняттями приводять до того, що коли ми говоримо про боротьбу з гендерними стереотипами, наприклад, в освіті, ми, точніше, урядовці чи викладачі на місцях інколи не розуміють, з якими стереотипами ми боремося: стереотипами стосовно рівності прав і можливостей жінок і чоловіків або з стереотипами щодо рівності гендерів. І це є відмінні речі.

І тому коли після цього ми бачимо в українських підручниках зараз для старшокласників, для учнів 11 класу шкіл оповідання, які пропагують одностатеві відносини, або як ми бачимо методичні матеріали для антидискримінаційної експертизи в підручниках 1 і 5 класів, де заперечується виховна роль повної родини і ставляться під сумнів ці тези.

І зараз іде дискусія стосовно стратегії гендерної рівності в освіті до 2021 року, і в тому вигляді, який був підтриманий цей документ урядовим комітетом на початку цього року, було дуже багато маніпулятивних термінів, таких як гендерні стереотипи, які, до речі, теж не визначені законом України. Навіть якщо законами України і були б визначені гендерні стереотипи, що ми розуміємо під цим терміном? То нам треба було визначитися, а чи всі з цих гендерних стереотипів є поганими, зокрема, як попередній доповідач сказав, якщо в українській культурі ми виходимо з об'єктивної реальності того, що жінка фізіологічно є слабшою, ніж чоловік, і навчаємо наших дітей про те, що хлопці в жодному разі не повинні піднімати руку на дівчат, то чи це поганий стереотип? Чи навпаки, він корисний для боротьби з домашнім насильством, коли ці діти подорослішають. Бо інакше, якщо ми скажемо, що жінки і чоловіки не мають жодних відмінностей, то чи ми зможемо зупинити наших дітей-розбишак від того, щоб вони давали стусанів дівчатам одноліткам, і потім ці практики перенесли на свої сімейні стосунки. Я думаю, що це невірний підхід.

Ця підміна понять, на завершення вже скажу, вона, наприклад, в країнах США, Канади приводить до просто нелогічних і абсурдних практик.

Зараз я прошу показати другий слайд. Це приклад гендерної рівності, тобто рівності гендерів у Канаді. 46-річний канадійський чоловік відчув у собі трансгендерні потяги, його звали Стефане Волшт, і вирішив змінити не тільки свій гендер, але і вік. І він залишив сім'ю з сьома дітьми і дружиною і сказав, що він дівчинка, якій 6 років. Раніше він думав вибрати вік у 8 років, але потім зупинився на 6-и.

Другий слайд, будь ласка. І ось так він виглядає тепер. І навіть найшлися люди, які погодилися, так би мовити, в дочерити його в свою сім'ю. І ми бачимо, що це просто неприродні, дивні речі, які зараз узаконюються нормативними документами в Канаді. І подібні проблеми є також в Сполучених Штатах.

Кілька років тому Департамент освіти Сполучених Штатів розіслав інструктивний лист про те, що гендерна рівність мусить забезпечуватися в школах, і якщо хлопчики відчують, що вони жінки, вони повинні отримати право відвідувати жіночі туалети і роздягальні. І тепер ми маємо судові, не ми маємо, ми маємо ці негативні приклади, а Сполучені Штати мають судові позови дівчат, які просять уряд захистити їх від сексуального насильства в школі і захистити їх приватність. Тому що дівчата приходять в школу і зустрічають там хлопців, і, виявляється, ці хлопці, можливо, не всі, вже відчують себе жінками, а деякі гендер-флюєнт, тобто ще не змінили повністю свою гендерну ідентичність, і починаються сексуальні насильства проти дівчат в школах. Так само був широковідомий в ЗМІ "туалетний скандал" в Сполучених Штатах, коли чоловіки заходили в жіночий туалет із тими самими причинами.

І уявіть, якщо в наших українських школах такий чоловік, якому виповниться 7 років, він піде в школу, йому вже на той час біологічно буде 47 років чи, може, навіть 50, і він буде до наших дочок, дівчат заходити в роздягальню, в туалет, бо буде вимагати забезпечення рівності гендерів.

Тому я думаю, що нам дуже чітко треба в резолюції цього "круглого столу" підсумувати, що українська держава, українське суспільство, так, виступає за рівність прав і можливостей жінок і чоловіків, але виступає проти рівності гендерів і соціальних експериментів, які впроваджують гендерну ідеологію в освіту, в законодавство, в інший процес.

І другий момент до резолюції. Я думаю, що нам треба запропонувати не приймати жодних законодавчих актів, законів чи підзаконних актів і також не ратифіковувати жодних міжнародних договорів, які визначають поняття "гендер" інакше, ніж жіноча та чоловіча стать. Тоді у нас не буде цих маніпуляцій з гендерів і загроз в подібних практиках, як в Канаді.

І наступний слайд, будь ласка. І тоді ми мусимо чітко зафіксувати, що ми прагнемо не рівності гендерів, а прагнемо досягнути рівності прав і

можливостей жінок і чоловіків і використовувати позитивний досвід західних демократій, а не негативний.

Дякую за увагу.

(Оплески)

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Дякую, пане Максим.

Запрошую до виступу Олену Леонідівну Львову – старшого наукового співробітника, кандидата юридичних наук Інституту держави і права імені Корецького Національної академії наук України з доповіддю: "Гендерна рівність у праві: подвійний зміст та його загрози".

ЛЬВОВА О.Л. Дякую.

Я спробую не повторюватися, те, що говорилося, і вкластися в 4-5 хвилин. Я хочу сказати, що в Інституті Корецького держави і права, де я працюю, у нас більше 10 років існує центр гендерних досліджень, який очолює професор, академік, доктор юридичних наук Оніщенко Наталія Миколаївна. І я хочу сказати, що немає жодних досліджень в юридичній науці щодо того, що гендерна рівність – це щось інше, ніж рівність чоловіків і жінок.

І сьогодні хочу зазначити, що якщо в СРСР законом називався інструмент політики, це був закон, то сьогодні закон, він вже має відповідати принципу верховенства права. І сьогодні певні гендерні перспективи, вони передбачають повне порушення, вони ігнорують принцип верховенства права, який, до речі, включає в себе і такі соціальні норми, як мораль, традиція, культура, суспільство, в якому ми знаходимося. І в нових нормативних документах, які як проект пропонуються, це стратегія впровадження гендерної рівності та дискримінації: "Освіта, гендерний вимір 2021 року". Це проект. Також це стосується Стамбульської конвенції. Ми бачимо, що там гендерна рівність розуміється зовсім інакше, ніж це є в нашій юридичній науці. І сьогодні законом цим маніпулюють, і нам пропонуються якісь гендерні підходи, які, як зазначають, мають комплексний характер, комплексний гендерний підхід, і це вже не є рівність чоловіків і жінок, а туди обов'язково включаються такі поняття, як сексуальна орієнтація та гендерна ідентичність.

Причому я зауважу, що вже сьогодні можна зробити висновок, що науково не доведені притязання сторонників ЛГБТ на те, щоб зайняти своє певне місце в законі як норма. І я зараз говорю не про захист прав людини. Якби-то мова йшла, власне, про захист прав людини як громадян України. Є статус спеціальний, є статус загальний. Громадянин України – це загальний

статус. Ми всі – громадяни України. І якщо Закон України "Про забезпечення рівних прав і можливостей чоловіків і жінок" говорить про рівні можливості, про відсутність привілеїв, то чому сьогодні склалося так, що певні меншини, вони мають привілеї? Звичайно, це громадяни України, вони потребують захисту, якщо права їх порушені, якщо ці права передбачені законом. Але відбувається певна маніпуляція, коли якісь права, які насправді не є природними правами, вони не відносяться до природних прав, але їх хочуть назвати нормою.

І сьогодні юридична наука, вона базується на тому, що право – це є природне, воно є природним. Наприклад, життя людини держава не формує, воно дано від природи. Ще є перелік природних прав людини, які визначені як невід'ємні Декларацією ООН з прав людини 1948 року, які визначені Конституцією України як невід'ємні. Чому невід'ємні? Тому що не держава їх давала і не держава їх може забирати, обмежувати або доповнювати, або змінювати. І тому є такий статус громадян України, і з нього треба йти. З питанням привілеїв є спеціальні закони, які регулюють питання привілеїв. Сьогодні, наприклад, це можуть бути інваліди, це можуть бути учасники АТО, і ці привілеї, вони є обґрунтовані.

З приводу ЛГБТ. Я поважаю людей усіх як громадян України, але якщо це питання привілеїв, його треба обґрунтувати. Сьогодні науково ми почули, що це не обґрунтовано, що це не доведено. Ми потім можемо зіткнутися з серйозними проблемами. І тому сьогодні проблема в чому? Що приховано, закладається інший зміст в розуміння гендерної рівності.

От у мене зараз на руках така альтернативна доповідь про виконання Україною Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок. Підготована мережею жіночих правозахисних організацій, Київський інститут гендерних досліджень. Це минулорічна доповідь. І я знаходжу тут певні маніпуляції.

Якщо мова іде про дискримінацію жінок... Я не бачу обґрунтованого висновку щодо того, чому сюди включається статеве виховання та сексуальне здоров'я дітей? Яким чином це відноситься до рівності чоловіків і жінок? Я не можу знайти відповіді на питання чому саме до гендерної рівності почали залучати терміни такі, які у соціально-психологічних науках досліджуються, це "сексуальна орієнтація", "гендерна ідентичність". Сьогодні це необґрунтовано, і це має намір зафіксуватися в законі, стати нормою і мірилом. Я хочу сказати, що воно не може бути нормою, воно суперечить правилам юридичної техніки, тому що є певні правила цієї техніки. По-перше, це те, що будь-які терміни, які застосовуються у законі, вони мають мати уже якісь наукові здобутки і основу, вони мають бути загальноприйнятими, вони мають бути однозначними, мають бути зрозумілими. Ці терміни і взагалі сама концепція подібних законодавчих новел, вони мають бути сприйняті суспільством, тому що буде конфлікт,

вийде, що одна сторона зіштовхнеться в конфлікті з іншою стороною – це буде суспільний резонанс. І такі закони породжують конфлікт, вони породжують ненависть по суті.

Тому це не може робитися приховано, я дякую за цей "круглий стіл", який дає нам можливість публічно висловити свої позиції і обґрунтувати їх.

У нас в Інституті держави і права минулого року захищалася дисертація щодо внесення на конституційному рівні такої ознаки, як сексуальна орієнтація. Я дуже прискіпливо почитала цю дисертацію, я щиро хотіла побачити якісь обґрунтовані тези і новизну, що це дійсно має стати конституційною ознакою. Я не знайшла цього, там була одна маніпуляція. І з цією дисертанткою ми розмовляли з приводу того, коли вона ще писала роботу. Я казала: "Чи досліджуєш ти практику інших європейських країн, де виявляється, що про сімейні організації, люди просімейно налаштовані, вони виявляються дискримінованими?" Тому що отримання таких привілеїв, я не кажу прав, бо всі наші права, незалежно хто ми: інваліди чи ми ЛГБТ, чи ми гетеросексуали, незалежно, у нас один-єдиний статус – ми громадяни України, і наші права мають поважати. А потім виходить така тенденція, що права просімейно налаштованих людей порушуються, бо нас звинувачують, що ми когось дискримінуємо.

Ось, наприклад, в цій альтернативній доповіді я знаходжу такі пропозиції: правоохоронним органам спеціального призначення вивчити масове і одночасне створення у період з 2010 по 2014 роки на території України ряду просімейних (при тому "просімейних" в лапках) організацій, що послуговуються антигендерною риторикою та єдиною системою аргументів, спрямованих проти рівних прав та можливостей жінок та чоловіків України.

Вже в цій тезі закладено дискримінацію просімейно налаштованих людей. І це не про "сімейні" (в лапках), як тут сказано, це дійсно групи, це організації, які дійсно займаються сім'ями.

Наступне. Сьогодні закон має відтворювати те, що є досягненням науки. Це має бути такий принцип об'єктивності. Сьогодні юридична наука, вона визначає щодо принципу рівності, що принцип рівності це не є принцип однаковості, це сьогодні спільно визнається науковцями, і визнається існування природної нерівності, яка не принижує честі та гідності людини, а є біологічно визначеною від народження, такою як чоловік та жінка.

Зокрема, вказується на такі принципи в юридичній науці як принцип диференціації. Він передбачає визнання факту відмінності між людьми, що має враховуватись правом.

І також є такий принцип, це як принцип позитивної дискримінації, тобто дискримінація – це не означає, що це негатив, що когось позбавили

якогось права. І цей принцип виходить з факту природної нерівності між людьми. Дійсно, чоловіки, вони фізично міцніші за жінок.

Я почитала цю альтернативну доповідь і я бачу, що є дискримінація, що там жінок представлено в парламенті чи де менше, ніж чоловіків. Але питання, а чи хоче жінка, якщо вона не хоче? Невже ми маємо цієї рівності досягти якимось математичним способом, змусити жінок піти, наприклад, в парламент чи будь-куди аби досягти рівності? Це буде штучно, це неприродно. Якщо жінка бажає, вона піде, я не думаю, що в цьому будуть великі перешкоди. Можливо, є, є факти дискримінації насправді.

Тому я бачу в цьому багато маніпуляцій. Наприклад, освіта, гендерний вимір, цей проект, він суперечить прямо принципу верховенства права. Я спостерігаю, що тут підриваються основи суспільної моралі. Суспільна мораль – це предмет, в принципі це предмет національної безпеки. Підриваються уявлення про людину, про сім'ю, про родину, про традиційне виховання. Тобто я, виявляється, дискримінована в тому, що мою дитину чомусь навчать в школі, що суперечить моїм традиційним, можливо, і не традиційним уявленням про сім'ю.

Ми беремо природне право, яке воно є, яке не людина створила, яке суспільство віднайшло, впровадило і живе цим, і в якому є суспільна гармонія.

І я хочу сказати, що сьогодні не існує на практиці такого уніфікованого поняття "гендер". Тому неоднозначне поняття ми не можемо брати до уваги в закони, ми маємо спочатку дати місце науковим дослідженням. І вже виходячи з цих висновків, вже вживати це або не вживати.

І як резолюція. Щоб я пропонувала? Я хочу сказати, що сьогодні цілком достатньо для деяких питань Закону про захист суспільної моралі, де визнається суспільна мораль як система етичних норм, правил поведінки, що склались в суспільстві на основі традиційних духовних і культурних цінностей, уявлень про добро, честь, гідність, громадський обов'язок, совість та справедливість. Також достатньо Закону про забезпечення рівних прав і можливостей чоловіків та жінок.

Необхідно, я вважаю, розробити та прийняти Закон України "Про людину", оскільки в нас є визначення тварини та природних прав тварини, а людини немає. Хто така людина, визначити – жінка і, звичайно, тут потрібна допомога медиків, психологів, педагогів, хто така людина, що таке стать взагалі згідно позиції медичної науки, хто така жінка, хто такий чоловік, життя, смерть. Усі ці визначення, вони мають знайти законодавче закріплення.

Також з огляду на те, що іде принцип і пропаганда такої ідеології, бо вона насаджується силоміць, не змогло старше покоління подолати, це

назвали стереотипом, давайте підемо в садочки та школи і зростимо нове покоління.

"Про захист неповнолітніх від публічної інформації" - це такий аналогічний закон сьогодні прийнятий в Литві.

Звичайно, до Цивільного кодексу України можна внести поняття "ближній", оскільки ЛГБТ-спільноти говорять, що їхні права порушуються в зв'язку з тим, що немає того, хто дасть їм право, дозвіл, наприклад, на операцію або потрібно свідчити у правоохоронних органах проти того, хто є партнером. Ніхто не заглядає у чийсь спальні. Будь ласка, сьогодні кожен вільний жити в тому способі життя, який обирає.

Поняття "ближній". Це в межах Цивільного кодексу можна вирішити, бо є ж не тільки ЛГБТ одинокі, є і люди одинокі, яких, як мінімум, 740 тисяч за офіційною статистикою в Україні і в них немає ні дітей, у них немає ні батьків, але ж у інших людей, скажемо, ЛГБТ-спільнот, є батьки, є сестри, є брати. Можливо, ви не можете назватись офіційно чоловіком і дружиною, бо це є неприродним.

І тому я вважаю як висновок, що давайте сьогодні вчитись співстражданню, оскільки сьогодні психологічні тези лунали, що є певні пускові механізми, які це впровадили, співстражданню певним людям, але не вчити неправді, що є це нормою.

Дякую за увагу. *(Оплески)*

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Дякую за доповідь.

Шановні колеги, я прошу пробачення у наших гостей, які є з доповідями в програмі: в доктора педагогічних наук, професора Національної академії педагогічних наук пані Ірини Сіданіч, прошу пробачення у пані Юлії Вревської, тому що по часу, просто через 15 хвилин ми звідси мусимо піти. Тепер ви, мабуть, зрозуміли, чому народним депутатам, які люблять поговорити, відключають насильно мікрофон, тобто свої 2-3 хвилини використав, мікрофон відключили. Я думаю, що ми будемо вчитись працювати більш оперативно.

А зараз передаю слово для доповіді "Економічний ефект від родинної та гендерної політики". У нас два доповідачі по одній доповіді: пані Ольга Романенко, кандидат економічних наук, доцент Київського національного торговельно-економічного університету та Маркуц Юлія, кандидат економічних наук, доцент Київського національного торговельно-економічного університету.

Я прошу у вас пробачення. Передаю зараз право ведення "круглого столу" пані Ганні Турчиновій, тому що, на жаль, мушу піти, маю ще дві

наради. Але резолюція "круглого столу" буде підготовлена і ми обов'язково повідомимо вас в мережах, на сайті про дату проведення наступного засідання для того, щоб всі, хто не висловились сьогодні, і наші доповідачі, і ті, хто були заявлені пізніше, щоб надати вам слово для виступу, для висловлення вашої позиції.

Пані Ганно, ви продовжуєте ведення.

ТУРЧИНОВА Г.В. Дякую.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. І надаю слово....

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону)*

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Ваша прізвище ні в якому разі не буде стояти під цією резолюцією, ні в якому разі. Я абсолютно підтримую право всіх, хто не висловився, висловити це. На жаль, у нас фізично будуть двері зачинені, світло буде виключене.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Репліка без мікрофону)*
(Шум у залі)

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Саме тому... Дивіться! Я хочу, я особисто хочу вас послухати, але у мене в 17-й годині починається інша нарада. Тому я обіцяю вам, що ми продовжимо обговорення цієї проблеми найближчим часом. Якщо це буде не в грудні, то це буде в січні. Тобто ми продовжимо і запросимо всіх тих... Я вам обіцяю, що це обов'язково відбудеться. Ми тільки на початку засідання "круглого столу", так, щоб ви розуміли. Воно не несе ніякої законодавчої сили.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Але збалансовані думки. Ну, жоден, жоден з цих виступів не був інакший, ніж попередній. Тут представлена лише одна точка зору. Який же це "круглий стіл"?

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Я ще раз наголошую: ми готові, будь ласка...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Ні, так в межах цього "круглого столу" чому представлена лише одна точка зору?

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Ми отримали наразі, у нас був перелік, ми отримали заявки на виступи. І у нас був ліміт. *(Шум у залі)*

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Ви отримали й інші заявки, скажу я вам. Але ніхто не включений.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Я наголошую, у нас є перелік тих, хто прислав заявки. І я хочу...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Да, але ви вибрали лише тих, хто представляє одну конкретну точку зору, і жодна альтернатива тут не представлена.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Послухайте, будь ласка! Зараз, через 10 хвилин, тут все відключиться. Я не хочу, щоб ви 30 секунд...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Та ми не проти.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Тому наш "круглий стіл" – це є початок діалогу, який буде...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Нам достатньо!..

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Який же це діалог? *(Шум у залі)*

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Який буде продовжено.
Тому ми обов'язково вислухаємо вашу точку зору.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Ну а питання задати тим виступаючим, які вже виступили, як?

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. У нас питання задаються, по нашому стандарту, наприкінці "круглого столу"...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Так дайте час! Не треба на виступи! Дайте час на питання тим, хто вже виступив. *(Шум у залі)*

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Зараз, зараз. Послухайте!

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Вже послухали. Дайте нам запитати людей.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Дивіться, я особисто хочу вас почути.
(Шум у залі)

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Та не треба! *(Шум у залі)*

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Якщо я вам не потрібна і вас влаштовує, що я зараз піду і вас не почую, для того щоб позиція була врівноважена, я вам надам зараз слово.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Нас и так не слышат. *(Шум у залі)*

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Навіщо ви нас запрошували, якщо не хочете нас слухати? *(Шум у залі)*

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. *(Репліки без мікрофону)*

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Я хочу вас слухати. Ви зараз просто...

(Шум у залі)

Послухайте! Я не готова, я мушу йти, бо у мене о 17-й годині наступна нарада. І час цього "круглого столу" в регламенті було заплановано з 15-ї до 17-ї. Я хочу всіх почути. Саме тому я вам пояснюю, що "круглий стіл" ми продовжимо, обговорення цієї позиції, щоб я могла почути вас всіх.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Ну питання ми можемо задати?

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Обов'язково. Зараз закінчиться доповідь, яка була оголошена... *(Шум у залі)* Будь ласка, ви зможете задати запитання. Я вже надала слово. Зараз доповідь завершиться, ви будете задавати всім присутнім питання. *(Шум у залі)*

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Кто-то из спикеров имеет смелость ответить на вопрос или вы просто будете отмалчиваться?

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Будь ласка, до доповіді приступайте.

РОМАНЕНКО О. Шановні колеги, шановні присутні, хотілось би сказати декілька слів щодо впливу державної сімейної політики на економічну поведінку в суспільстві саме в Україні. Найкращі результати для розвитку економіки будь-якої країни мають саме інвестиції в людський капітал, а саме: в молоде покоління, яке проявляється у прородинній освіті, що ґрунтується на високих моральних цінностях.

Сім'я на сьогодні залишається найважливішим інститутом суспільства і головним у вихованні дітей. У сучасних умовах розвитку суспільства особливості функціонування інституту сім'ї значною мірою залежить від молодого покоління, його життєвих цінностей і орієнтацій, поглядів на шлюб і сім'ю, оскільки основні специфічні функції сім'ї це є народження,

виховання, соціалізація та навчання дітей. Реалізуються вони саме в молодих сім'ях, оскільки за статистикою 90 відсотків дітей в Україні народжують саме молоді жінки віком до 35 років.

За даними Державної служби статистики України, в 2017 році чисельність населення внаслідок природного скорочення зменшилась на 198 тисяч осіб і на 1 січня 2018 року склала 42 мільйони 386 людей.

Народжуваність в Україні в 2017 році становила 10,3 відсотки, смертність – 14,4 відсотків. Отже, природний приріст склав мінус 0,4 відсотки. Сумарний коефіцієнт народжуваності в Україні становив 1,374 тисячних дитини на одну жінку. Для порівняння, у 2016 році – 1,466 тисячних. Про такий народжуваності не відбувається просте відтворення населення.

В Україні наразі сформувалась ситуація, для якої характерна висока питома вага осіб старшого віку і низька - молодшого віку. На 1 січня 2018 року чисельність осіб у віці до 15 років становила 16 відсотків від загальної чисельності населення, а осіб у віці 60 років і старше – 23 відсотки.

Враховуючи значне скорочення чисельності працездатного населення, старіння нації, зростання навантаження на бюджет з огляду на підвищену потребу у фінансуванні видатків на пенсійне забезпечення, це призводить до зниження соціально-економічного розвитку країни.

І з огляду на зазначене, сімейна політика має трактуватись як стратегічна інвестиція суспільства та державних інституцій, оскільки економічні та демографічні фактори є взаємозалежними. Вони суттєво залежать від психологічних реакцій людей, їх цінностей та поведінкових установ.

Таким чином, на державному рівні має відбуватись підтримка цінностей сімейного життя як основи економічного розвитку країни. І як наслідок, мають бути визначені пріоритети державної сімейної політики, серед яких: по-перше, цілісна державна система соціальної підтримки сімей з дітьми, орієнтована на профілактику сімейного неблагополуччя і підтримку класичної сім'ї і сімейних цінностей.

По-друге, виховна і освітня робота з підготовки дітей та молоді до сімейного життя має проводитися системно, із прищепленням сімейних цінностей у освітніх закладах.

І по-третє, державна система підтримки сім'ї має сприяти розвитку відповідальності особистості за особисте життя, за виховання дітей, а також сприяти заощадженню бюджетних коштів і виступати стимулом підвищення рівня власних доходів громадян.

Перевагою зазначеного є те, що наведені заходи будуть сприяти ціннісній трансформації ставлення українців до створення та функціонування

сім'ї, посилення відповідальності кожного з батьків за виховання дітей, запровадження ефективного механізму взаємодії соціального партнерства сім'ї, громадськості і держави і соціально-економічному розвитку всієї країни.

Дякую.

МАРКУЦ Ю. Дякую.

Я є співдоповідачем даної доповіді, і хотіла б сказати, що ми, як економісти, тобто тут були виступи вчених різних галузей, передусім медиків, педагогів, юристів, психологів, з точки зору економістів ми можемо сказати, що при розробці будь-якої державної програми важливо розраховувати очікуваний ефект: що ми хочемо досягнути цією програмою.

Ми, як економісти, любимо мову цифр. За останні 10-20 років 10 мільйонів українців або виїхали за кордон, або нас стало менше, грубо кажучи. Що ми очікуємо через 10-20 років? Чи ми будемо залучати мігрантів, чи ми будемо дбати про те, щоб ця територія населялася українцями?

Нещодавно був "круглий стіл" у Верховній Раді за участі української та польської сторони, і ось наші колеги з Польщі поділилися досвідом, що аналогічну ситуацію вони мали в себе років 5 тому – багато поляків виїхали за кордон, відповідно жінки Польщі дуже мало народжували, сім'я була в занедбаному стані і так далі. Тому польський уряд вирішив розробити програму підтримки сім'ї. Я хочу сказати, що 3 відсотки бюджету Польщі виділяється саме на програму підтримки природньої сім'ї, тобто де є тато, мама і діти. І польські міністри, польські сенатори доводять, що ця програма за останні 3 роки має дуже великий результат, тому що якщо раніше жінка в Польщі народжувала 1,2 дитини за життя, а польські жінки в інших країнах народжували 2,1 дитини, то вони зрозуміли, що жінки хочуть народжувати дітей, але немає для цього фінансових механізмів, стимулів і так далі. Тому розроблена програма, зокрема "Родина 500 +", де на кожну дитину держава сім'ї виділяла 500 злотих в місяць, дала дуже хороший результат, тому що народжуваність зросла і вже становить 1,5.

Тому я хочу сказати, що ми, як економісти, перераховуємо економічний ефект. Що ми хочемо досягнути? Ми вважаємо, що в Україні програма підтримки родини, яка була до 2016 року, вона була націлена передусім на підтримку дітей-сиріт, на знедолені сім'ї і так далі.

Потрібно інвестувати в здорову родину, щоб були тато, мама, які виховували дітей, тому що ми вважаємо, що це дасть економічний соціально демографічний ефект для нашої країни.

Зокрема, як говорила сьогодні вже Ганна Турчинова, ось у Норвегії, яка дуже багато коштів інвестувала саме в гендерну політики, тобто ціль була така, щоб в усіх професіях зрівняти кількість чоловіків і жінок. Тобто

вважається, що, наприклад, серед лікарів, наприклад там педіатрів чи гінекологів, чи інші галузі – скрізь має бути 50 на 50 чоловіків і жінок. Я особисто рецензувала такі статті з Європи.

Незважаючи на всі ці кошти, які спрямовувалися в гендерні дослідження, кількість чоловіків і жінок в цих професіях залишилась та сама. Тобто норвежці зробили висновок, що дана політика результату не дала. Тому ми закликаємо всіх державних мужів, політиків, науковців, все населення України прораховувати і думати не просто про якісь там політичні гасла чи якісь ідеї, а про те, що дасть даний підхід, дана політика для України через 10-20 років.

Вважаємо, що саме досвід Польщі є досить ефективним для України. І підтримуючи природню родину, розробивши підтримку сім'ї на державному рівні, фінансуючи здорову родину, ту, де є батько, мати, вони виховують своїх дітей, це дасть результат позитивний для нашої країни.

Дякую.

(Оплески)

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. У мене питання. Можна? У нас 3 мільйона дітей живе в нездорових сім'ях, в неповних сім'ях – там, де мама і бабушка. Их поддерживать не собираетесь? Только полные – там, где папа и мама или как прораховували?

МАРКУЦ Ю. Підтримувати і ті, і ті родини.

(Шум у залі)

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Без мікрофону)*

ТУРЧИНОВА Г.В. Шановні колеги, шановні присутні! Зараз підійшли до нас від адміністрації і попросили звільнити приміщення, тому що у нас регламент закінчено. Вибачте, але це не останній "круглий стіл", не треба так турбуватися і хвилюватися.